

**T.C.
NEVŞEHİR VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

NEVŞEHİR İLİ 2017 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

**HAZIRLAYAN
NEVŞEHİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇEVRE YÖNETİMİ VE DENETİMİNDEN SORUMLU ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

NEVŞEHİR - 2018

ÖNSÖZ

“Çevre” her geçen gün güncelliğini artırarak önem kazanmakla beraber, çevre sorunları da buna bağlı olarak artmaktadır. Kentleşmeyle beraber ormanların yok edilmesi, sanayileşme ile birlikte yaşanan kirlilik problemleri, planlama ve uygulamalarda yaşanan aksaklıklar, çevre bilincinin yetersizliği ile birleştğinde doğal kaynakların yok olması tehlikesiyle beraber insan, çevre ve çevre sağlığını da olumsuz etkileyebilmektedir.

Çevrenin korunması ve geliştirilmesi konusunda gösterilen çabaların amacı, insanların daha sağlıklı ve daha güvenli bir çevrede yaşamasıdır. Bu açıdan kamuoyunun mutlaka çevre konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bizler doğayı koruyarak, zenginleştirerek gelecek nesillere daha yeşil, daha yaşanabilir bir ülke bırakabilmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Bizim anlayışımıza göre, her insan, her canlı dengeli, doğal bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Bu küresel sorunların çözümü uluslararası işbirliğini ve sürdürülebilirlik ilkesinin hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Ülkemiz, insanlığı ilgilendiren tüm konularda olduğu gibi çevre sorunlarında da aktif rol üstlenmekte ve küresel girişimlere destek vermektedir. Dünya kirlenecek kadar küçük, temizlenmeyecek kadar büyüktür.

Bütün toplumların tabiata zarar vermekten kaçınan, onun parçası olduğunu bilen ihtiyacı kadar üreten ve tüketen, çevre sorunlarına karşı duyarlı ve bilinçli insanlara ihtiyacı vardır.

Dünya’nın eşsiz güzellikleri ile donatılmış bir tabiat harikası olan Kapadokya’nın merkezinde yer alan İlimiz; sahip olduğu bu imkânı çok iyi değerlendirmeli ve bu güzelliklere sahip çıkarak, çevresini koruma hedeflerini ortaya koymalı ve başta bütün vatandaşlarımız olmak üzere tüm yetkili birimlerce bu hedefleri gerçekleştirmeye çalışmalıdır.

Bu raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşları ile Müdürlüğümüz personeline yoğun emeklerinden dolayı teşekkür ederim.

Mustafa SOLMAZ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	3
A.1. HAVA KALİTESİ	3
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN ÖGELER.....	5
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	6
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	8
A.5. EGZOZ GAZI EMİSYON KONTROLÜ	9
A.6. GÜRÜLTÜ	10
A.7. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	10
A.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	10
B. SU VE SU KAYNAKLARI	11
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	11
B.1.1. Yüzeysel Sular	11
B.1.1.1. Akarsular.....	11
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	11
B.1.2. Yeraltı Suları	12
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	12
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	13
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	15
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	15
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	15
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	15
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	15
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....	15
B.3.2.2. Diğer	15
B.4. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	15
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	15
B.4.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	15
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	15
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	16
B.4.2. Sulama	16
B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	16
B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	16
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	16
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	16
B.4.5. Rekreasyonel Su Kullanımı.....	17
B.5. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	17
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri	17
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	20
B.5.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler	20
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	21
B.6. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	21
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar	21
B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı	21

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	22
B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	22
B.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	23
C. ATIK	24
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	24
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	27
C.3. AMBALAJ ATIKLARI	27
C.4. TEHLİKELİ ATIKLAR	28
C.5. ATIK MADENİ YAĞLAR	30
C.6. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	31
C.7. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	32
C.8. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)	33
C.9. ATIK ELEKTRİKİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE)	33
C.10. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ (HURDA) ARAÇLAR	34
C.11. TEHLİKESİZ ATIKLAR	35
C.11.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	35
C.11.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	35
C.11.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	35
C.12. TIBBİ ATIKLAR	35
C.13. MADEN ATIKLARI	36
C.14. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	37
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	38
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	38
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	38
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	38
D.1. FLORA	38
D.2. FAUNA	38
D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR	39
D.4. ÇAYIR VE MERA	40
D.5. SULAK ALANLAR	40
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	40
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	41
E. ARAZİ KULLANIMI	42
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	42
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	42
E.2.1. Çevre Düzeni Planı	42
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	44
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	45
F.1. ÇED İŞLEMLERİ	45
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	46
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	47
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	48

G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	48
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	48
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	49
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	50
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	50
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	51
EK-1: 2017 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU.....	52
BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ	53
BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ	57
BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ.....	61
BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI	62

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	3
Çizelge A.2 - EPA hava kalitesi indeksi.....	3
Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri	4
Çizelge A.4 - Nevşehir ilinde 2017 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler	5
Çizelge A.5 –Nevşehir ilinde 2017 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler.....	6
Çizelge A.6 –Nevşehir ilinde 2017 yılında kullanılan doğalgaz miktarı.....	6
Çizelge A.7 – Nevşehir ilinde 2017 yılında kullanılan fuel-oil miktarı.....	6
Çizelge A.8 - Nevşehir ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	7
Çizelge A.9 - Nevşehir ilinde 2017 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	9
Çizelge A.10 - 2017 yılında Nevşehir Nevşehir ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı9	
Çizelge B.11 – Nevşehir ilinin akarsuları.....	11
Çizelge B.12 - Nevşehir ilinde mevcut sulama göletleri	11
Çizelge B.13 – Nevşehir ilinin yeraltı suyu potansiyeli.....	12
Çizelge B.14 - Nevşehir ilinde 2017 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları.....	13
Çizelge B.15 – Nevşehir ilinde 2017 yılı kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	19
Çizelge B.16 – Nevşehir ilinde 2017 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	20
Çizelge B.17 .- Nevşehir ilinde 2017 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler	21
Çizelge B.18 – Nevşehir ilinde 2017 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	22
Çizelge B.19 - Nevşehir ilinde 2017 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb).....	22
Çizelge B.20 - Nevşehir ilinde 2017 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları	23
Çizelge C.21 Nevşehir ilinde 2017 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	26
Çizelge C.22 - Nevşehir ilinde 2017 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	27
Çizelge C.23 - Nevşehir ilinde atık işleme ve miktarı.....	29
Çizelge C.24 – Nevşehir ilinde (2017) yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları.....	31
Çizelge C.25 – Nevşehir ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler	31
Çizelge C.26 – Nevşehir ilinde yıllar itibarıyla toplanan atık akü miktarı (kg)	32
Çizelge C.27 - Nevşehir ilinde yıllar itibarıyla toplanan atık pil miktarı (Kg).....	32
Çizelge C.28 – Nevşehir ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	33
Çizelge C.29 – Nevşehir ilinde 2017 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler.....	33

Çizelge C.31 – Nevşehir ilinde 2017 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar.....	34
Çizelge C.32 - Nevşehir ilinde 2017 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı	34
Çizelge C.36 – 2017 yılında Nevşehir ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	36
Çizelge C.37 - Nevşehir ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı.....	36
Çizelge C.39 – Nevşehir ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı	37
Çizelge Ç.40 – Nevşehir ilinde 2017 yılında SEVESO kuruluşlarının sayısı.....	38
Çizelge E.41 – 2017 yılı için Nevşehir ilinde arazi sınıflandırması.....	42
Çizelge F.42 – Nevşehir İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2017 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı	45
Çizelge F.43 – Nevşehir ilinde 2017 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	46
Çizelge G.44 - Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	48
Çizelge G.45 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları.....	48
Çizelge G.46 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	49

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil A.1 – Nevşehir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	7
Şekil A.2 - Nevşehir ilinde Merkez istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği	8
Şekil A.3. - Nevşehir ilinde Merkez istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	8
Şekil A.4 – Nevşehir ilinde 2017 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı	10
Şekil B.6 - Nevşehir ilinde 2017 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	13
Şekil B.8 - Nevşehir ilinde 2017 yılı kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı ...	17
Şekil B.9 – Nevşehir ilinde 2017 yılı atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı	18
Şekil C.13 - Nevşehir ilinde 2017 yılı kayıtlı ekonomik işletmeler	27
Şekil C.14 – atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi	28
Şekil C.16 – Nevşehir ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton)	32
Şekil C.19 - Nevşehir ilinde 2017 yılı AEEE işleme tesis sayısı	34
Şekil F.25 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	45
Şekil F.26 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	46
Şekil F.27 – Nevşehir ilinde 2017 yılında verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin sektörlere göre dağılımı	47
Şekil F.28 - Nevşehir ilinde 2017 yılında verilen lisansların konuları.....	47
Şekil G.29– Nevşehir ilinde ÇŞİM tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	48
Şekil G.30 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	49
Şekil G.31 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı.....	50

GİRİŞ

Nevşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde yer almakta olup, İlin sınırını doğuda Kayseri, batıda Aksaray, güneyde Niğde ve kuzeyde Yozgat ile Kırşehir oluşturmaktadır.

Nevşehir ilinin yüzölçümü 5.386 km²'dir. Kızılırmak vadisinin güney yamacına kurulmuş olan İl merkezinin rakımı 1.150 m dir. İl, doğudan batıya doğru inildikçe çukurluğu artan Kızılırmak vadisinin ikiye ayırdığı, güney ve kuzey bölgelerine doğru gidildikçe yükselen bir konum arz eder.

Erciyes Dağı ile Hasan Dağının aktif birer yanardağ olduğu dönemlerde püskürttükleri lav ve tüflerin milyonlarca yılda yağmur, rüzgâr, akarsular gibi etkenler yoluyla aşınması sonucu oluşan ve şeklinden dolayı peribacası olarak adlandırılan, dünyada bu kadar yoğun örneği olmayan oluşumlar, bölgemizde turizmi etkileyen en önemli doğal kaynaktır. Peribacaları gibi ilginç jeolojik yapıların yanı sıra, kayalara oyulan yerleşim yerleri de ender doğal ve kültürel merkezlerdendir.

Nevşehir, tarih ve doğanın iç içe geçerek, bütünsel bir güzellik sergilediği beldeleri ve bölgede yaşamış uygarlıkların zenginleştirdiği kültürel birikimi ile Türkiye'nin eşsiz turizm cennetlerinden biridir. Birbirinden güzel kaya kiliseleri, doğal güzellikleri, vadileri ve yeraltı şehirleriyle bir açık hava müzesi durumundadır.

Dünyaca ünlü Türk düşünürü Hacı Bektaş-ı Veli ile Osmanlı döneminin ünlü sadrazamlarından Damat İbrahim Paşa'nın bu bölgede yaşamış olmaları da kültür ve turizm hareketlerinin olumlu yönde gelişmesine büyük katkı sağlamıştır.

Yapılan kazılardan elde edilen bilgilere göre Nevşehir İli'nin M.Ö 3000 yıllarına kadar uzanan bir tarihi olduğu anlaşılmaktadır. İlimiz tarih öncesi çağlardan beri yerleşmeye sahne olmuştur.

Yer altı kaynakları bakımından zengin olan Nevşehir'in Acıgöl ve Derinkuyu yörelerinde perlit; Avanos'ta kaolin, Gülşehir'de barit, tuz ve linyit bulunmaktadır. İlimiz toprakları yer altı suları bakımından da zengin olup, Kozaklı ilçesinde kaplıcalar bulunmaktadır.

Tarım: Mevsim ve yağış şartları sebebiyle tarım ürünleri fazla çeşitli değildir. Tahıl, yumru ve sanâyi ürünleri başlıca tarım ürünleridir. Patates üretiminde Nevşehir ili Niğde ve İzmir'den sonra üçüncü sırada bulunur. Ayrıca ilde şekerpancarı, buğday, arpa, çavdar, bakla, nohut, fasulye, mercimek yetiştirilir. Sebzeçilik gelişmiştir. Fakat meyvecilik bilhassa bağcılık önemli yer tutar. Meyve olarak üzüm, elma, zerdali, armut, kayısı, ceviz, dut, ığde, ayva ve bâdem yetişir.

Hayvancılık: Nevşehir ilinde arâzinin ekime tahsis edilmesi sebebiyle yeterli otlak (çayır ve mer'a) yoktur. Fakat, besi hayvancılığı gelişmekte olup, bunun neticesi sığır miktarı artarken, küçükbaş hayvan sayısı gittikçe azalmaktadır.

Mâdenleri: Nevşehir ili mâden bakımından zengin sayılmaz. İşletilmekte olan mâdenleri azdır. Gülşehir kaya tuzlarından yıllık ortalama 20 bin ton tuz üretilir. İl dahilinde yaklaşık 20 bin ton linyit çıkarılır. İl dâhilinde iki kömür ocağı vardır. Bunlar hâlihazırda işletilmektedir.

Hacıbektaş Taşı denilen oniks mermerleri çıkarılır. Süs eşyası ve biblolar yapılır. Yurdun her yerinde aranan ve dışarıya ihraç edilen bir mâdendir.

Sanâyi: Nevşehir’de sanâyi yeni gelişmektedir. 10 kişi ve daha fazla işçi çalıştıran sanâyi işyeri sayısı 100 civarındadır. İmâlatsanâyii daha az gelişmiştir. Başlıca fabrikaları Sümerbank Dokuma Fabrikası, Örgü Örmek ve Giyim Sanayii A.Ş., un fabrikaları, meyvesuyu, pekmez-marmelat, tuğla, kiremit, plastik hortum, yer karoları ve süs eşyası fabrika ve imâlathâneleridir.

Nevşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde 38°12' ve 39°20' kuzey enlemleri ile 34°11' ve 35°06' doğu boylamları arasında kalır. Konya kapalı havzasında kalan Derinkuyu ilçesi dışında, bütünüyle Orta Kızılırmak Havzası'na giren Nevşehir, konum itibariyle Türkiye'nin tam ortasında olup, yüzölçümü 5.467 km²'dir. Ülke topraklarının binde 7'sini kaplar. Denizden yüksekliği 1.259 m'dir.

Harita A.1: İl ve İlçe Sınırları

Kaynak: <http://harita.sitesi.web.tr>

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - EPA hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLETİCİ İ	ORTALAM A SÜRE	LİMİT DEĞER (µg/m ³)							UYARI EŞİĞİ
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	500	500	470	440	410	380	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerind e bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ,de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	250	250	225	200	175	150	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Marta kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	20	20	20	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	---	300	290	280	270	260	250	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerind e bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ,de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	60	60	56	52	48	44	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	---	30	30	30	30	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	100	100	90	80	70	60	50	----
	yıllık -insan sağlığının	60	60	56	52	48	44	40	

	korunması için-								
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	1	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	10	10	10	10	9	8	7	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	16.00 0	16.00 0	14.00 0	12.00 0	10.00 0	10.00 0	10.00 0	----

*Arsenik (As), kadmiyum (Cd), nikel (Ni), ve benzo(a)piren kirleticileri için Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde hedef değerler ve hedef değere ulaşılacak tarih bulunmamaktadır.

*Ozon (O₃) kirleticisi için Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde bilgilendirme ve uyarı eşiği ile hedef değer ve uzun vadeli hedef bulunmaktadır.

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi: 2013/37 – EK-II)

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Ögeler

Çizelge A.4 - Nevşehir ilinde 2017 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
Yerli Kömür		-	4800(-200 tolerans)	-	En Çok %2,3	En Çok %25	En Çok %25
İthal Kömür		-	6400(-200 tolerans)	%12-31 (+2 tolerans)	En çok %0,9 (+0,1 tolerans)	En Çok %10 (+1 tolerans)	En Çok %16 (+2 tolerans)

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.5 – Nevşehir ilinde 2017 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
-	-	-	En az 6500 kcal/kg(-500 tolerans)	%36 (+1 tolerans)	En çok %1 (+0,1 tolerans)	-	-

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.6 –Nevşehir ilinde 2017 yılında kullanılan doğalgaz miktarı (Kapadokya Doğalgaz, 2018)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	6.267,268	9241
Sanayi	12.727,824	9241

Çizelge A.7 – Nevşehir ilinde 2017 yılında kullanılan fuel-oil miktarı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut			
Sanayi			

Konuyla ilgili bilgi edinilememiştir.

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

28.09.2016 tarih ve 106 nolu Mahalli Çevre Kurulunda 28.03.2014 tarihli Mahalli Çevre Kurulu toplantısında alınan 94 nolu Kararın 2/A. Maddesinde; 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ile 2013/37 nolu Genelgeye göre İlimizde, sadece Merkez İlçede Hava Kirliliği Ölçüm ve İzleme İstasyonunun bulunduğu ve Merkez İlçe dışındaki ilçelerde kirleticilerle ilgili ölçüm sonuçlarının bulunmadığı belirtilmiş; bu durum ve 2013/37 nolu Genelgeye göre Merkez İlçe dışındaki diğer ilçelerin düşük kirlilik potansiyeli bulunan iller (Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine göre sınır değerlerin aşılmadığı 2. grup il ve ilçeler) kapsamına alınmasına,

dolayısıyla Merkez İlçenin de yüksek kirlilik potansiyeli bulunan iller (Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine göre sınır değerlerin aşıldığı 1. grup il ve ilçeler) kapsamında bulunduğu karar verilmiştir.

İlimiz, Merkez İlçede mevcut Hava Kirliliği Ölçüm ve İzleme İstasyonu verilerine göre 2015-2016 Kış Sezonu ile 2016 yılındaki (Nisan-Eylül ayları arası) PM10 ve SO2 parametrelerinin verilerinin limit değerleri aşması sebebi ile 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ile 2010/14, 2011/4 ve 2013/37 nolu Genelgeler doğrultusunda 2016-2017 kış sezonunda ve 2017 yılında kullanılabilecek ve satılabilecek yakıtlar ile hava kirliliği için alınacak önlemler belirtilmiştir.

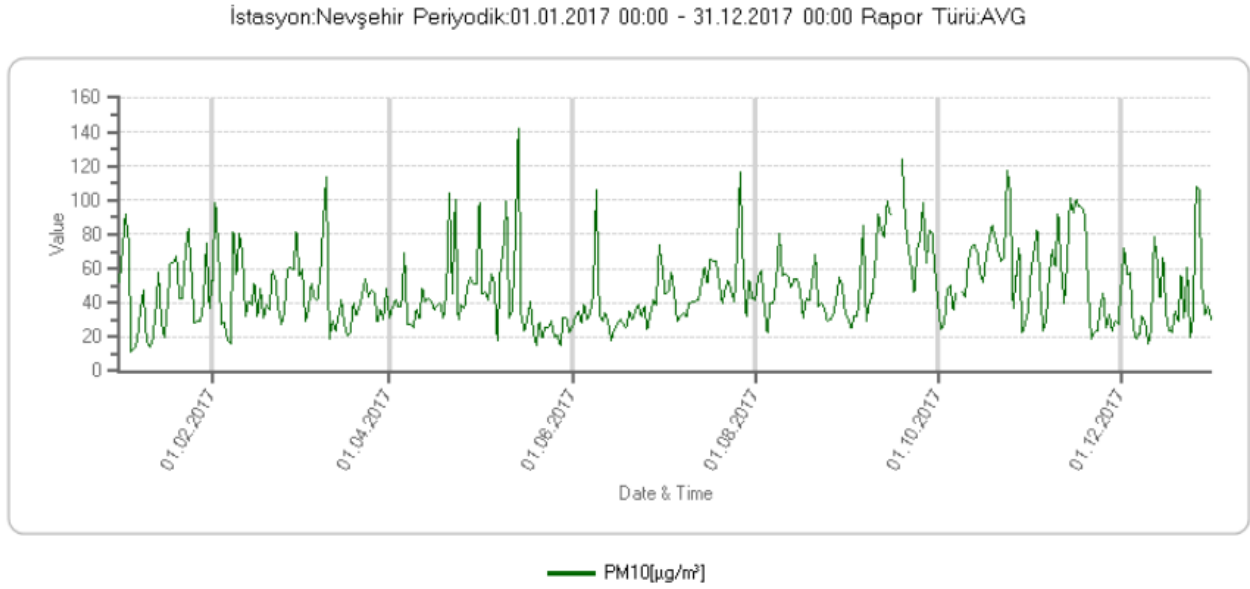
Şekil A.1 – İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Çizelge A.8 - Nevehir ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

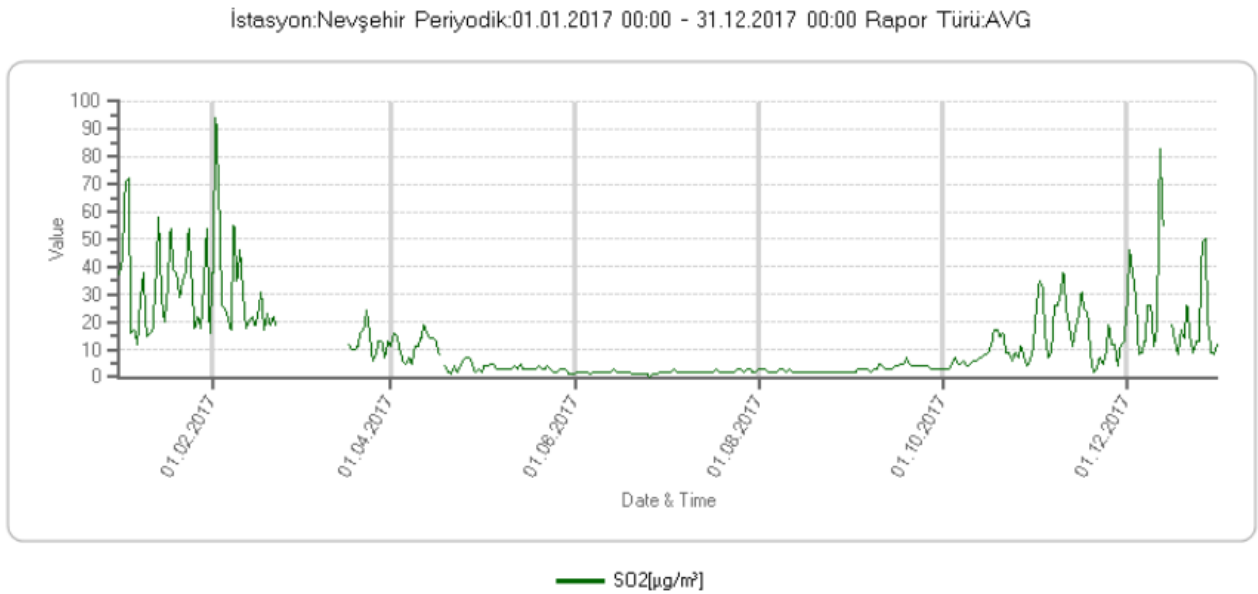
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	C	PM10	Rüzgar Yönü	Rüzgar Hızı	Hava Basıncı
Merkez		X	X	X	X	X	X

(havaizleme.gov.tr, 2018)

A.4. Ölçüm İstasyonları

Şekil A.1 -Nevşehir ilinde Merkez istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2018)

Şekil A.2. - Nevşehir ilinde Merkez istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2018)

Çizelge A.9 - Nevşehir ilinde 2017 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2018)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM ₁₀	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	34	yok	45	6										
Şubat	24	yok	49	4										
Mart	8	yok	43	3										
Nisan	8	yok	47	2										
Mayıs	3	yok	40	5										
Haziran	2	yok	37	2										
Temmuz	2	yok	50	2										
Ağustos	2	yok	46	1										
Eylül	4	yok	68	15										
Ekim	9	yok	59	10										
Kasım	18	yok	55	10										
Aralık	23	yok	42	4										

(havaizleme.gov.tr, 2017)

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

İlimizde 8 adet ölçüm yetki belgesi verilen firma vardır ve 2017 yılı içerisinde 36000 Adet egzoz emisyon ölçüm pulu satışı yapılmıştır.

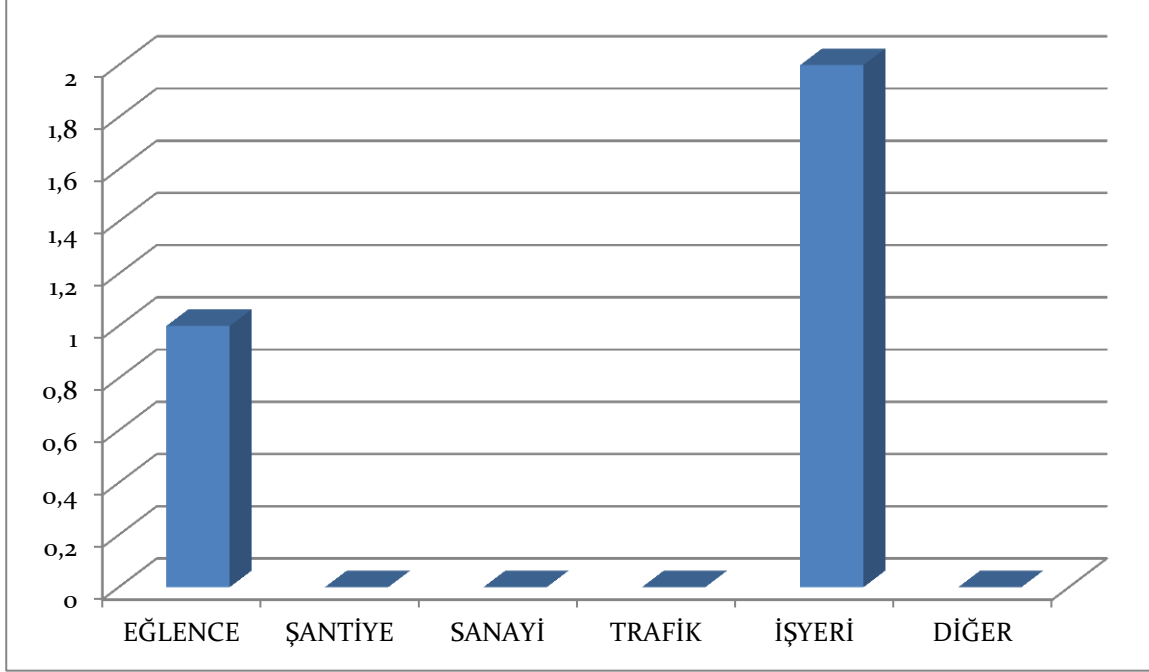
Çizelge A.10 - 2017 yılında Nevşehir ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(TÜİK, 2018)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM

- İlimizde kayıtlı araç sayısı ve türleri;
Otomobil: 50993 adet
Minibüs: 3207 adet
Otobüs: 782 adet
Kamyon: 6602 adet
Motosiklet: 14517 adet
Özel Amaçlı: 265 adet
Traktör: 21218 adettir. Bu bilgiler TÜİK'den alınmıştır.
- 2017 yılında ölçüm yaptıran araç sayısı 35.182'dir.

A.6. Gürültü

İlimizde 2017 yılı içerisinde gürültü konusunda 4 adet şikâyet ulaşmış olup şikâyetlerin konu bazında dağılımı tabloda gösterilmiştir.

Şekil A.3 – Nevşehir ilinde 2017 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı (Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İklim Değişikliği Eylem Planı dahilinde paydaş kurumlarla yazışmaları yapılarak İDEP izleme bilgi girişinin yapılması sağlanmıştır. Ayrıca Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünce hazırlanan Nevşehir Kuraklık Eylem Planında görev alınmış çalışmalarımız devam etmektedir.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

Nevşehir ilinde; 2017 yılı 01.01.2017 tarihi ile 31.12.2017 tarihleri arasında SO₂ 1 ve 24 saatlik ortalama değeri çok iyi değerdedir. İlimizde bulunan istasyon verilerine göre partikül madde değerlerinde aşım olmuştur.

İlimizde merkez ilçe ve ilçe merkezleri belediyelerinin ısınmadan kaynaklı hava kirliliği konusunda yetkileri bulunmaktadır. Ayrıca 133 adet katı yakıt satıcısı bulunmakta olup kış sezonunda Müdürlüğümüzce de denetimler yapılmaktadır. Ayrıca Merkez İlçe ve diğer ilçe Belediye Başkanlıklarına Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Yönetmeliğine göre yetki devri yapmıştır.

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge B.11 – Nevşehir ilinin akarsuları (DSİ, 2018)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Kızılırmak	1.151	100	2.740 hm ³ /yıl	-	-

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz dahilinde doğal göl bulunmamaktadır. İlimizde mevcut olan göletler DSİ tarafından tamamen sulama amaçlı yapılan göletlerdir ve göletlerine ait bilgiler Çizelge B.12’de verilmiştir.

Çizelge B.12 - Nevşehir ilinde mevcut sulama göletleri (DSİ, 2018)

Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Ayhanlar Barajı	Homojen dolgu	21.87	1773	-	Sulama
Damsa Barajı	Homojen dolgu	7.12	709	-	Sulama + Taşkın
Doyduk Barajı	Homojen dolgu	13.71	1452	-	Sulama
Kumtepe Göleti	Homojen dolgu	1.4	565	-	Sulama
Özkonak Göleti	Homojen dolgu	1.56	200	-	Sulama
Sarılar Göleti	Homojen toprak dolgu	1.14	213	-	Sulama
Taşlıhöyük Göleti	Homojen dolgu	2.64	241	-	Sulama
Tatların Barajı	Kil çekirdekli kaya dolgu	2.2	454	-	Sulama + Taşkın
Yalıntaş Göleti	Homojen dolgu	10	1297	-	Sulama

B.1.2. Yeraltı Suları

Nevşehir termal olanaklar açısından büyük zenginlik taşımaktadır. Kozaklı ilçesindeki kaynak 105⁰C’de olup kaplıca turizmi açısından çok büyük bir potansiyeldir. Ayrıca Ürgüp ilçesinin 5 km doğusunda “Ürgüp Kaplıcası” bulunmaktadır. Suyun ısı 14⁰C’dir. Sudan en çok içme ve yarım banyo şeklinde faydalanılır. Deri hastalıkları için ise su banyosu ve kaynağından az ilerisinde kükürtlü çamur banyosu yapılmaktadır.

İlimizde çok sayıda hastalığı tedavi eden içmeler de bulunmaktadır. Bu içmelerin başında Üzengi Çay İçmesi, Bahçeli İçmesi, Çorak ve Karakaya İçmeleri gelir.

Nevşehir’deki mevcut termal kaynağın sağlık sektörü içinde ele alınması ve bu sektöre teşviklerin sağlanmasıyla, Kozaklı yabancı ve yerli turistler için önemli bir sağlık merkezi olarak değerlendirilebilecektir.

Çizelge B.13 – Nevşehir ilinin yeraltı suyu potansiyeli (DSİ, 2018)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
YAS ve İçme Suyu	200

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Nevşehir il sınırları içerisinde Kızılırmak ve Konya Kapalı havzasına ait alt havzalar yer almaktadır. Bu alt havzalarda yeraltısuyu seviyesi hidrojeolojik koşullara göre ve topografyaya göre değişkenlik göstermektedir.

Konu genel olarak değerlendirildiğinde Nevşehir ilinde yapılan envanter çalışmasında 10114 adet belge değerlendirilmiş olup;

Statik seviyeler 0.00 m ile 231.00 m arasında olup ortalama 40.61 metre,

Dinamik seviyeler 2.00 m ile 240.00 arasında olup ortalama 52.93 metre,

Kuyu derinlikleri 10.00 m ile 300.00 arasında olup ortalama 105.32 metre,

Kuyu debileri 0.05 l/s ile 75.9 l/s arasında olup ortalama 8.28 l/s olarak değerlendirilmiştir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.14 - Nevşehir ilinde 2017 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(Nevşehir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2018)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Ürgüp-Damsa		3,47
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Göre-Merkez		8,70
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Derinkuyu-Suvemez		14,98
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Derinkuyu-Tilköy		109,46
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Kaymaklı-Merkez		9,92
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Acıgöl-Tatların		0,87
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Gülşehir-Bölükören		0,27
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Gülşehir-Yalıntaş		0,20
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Gülşehir-Tuzköy		0,02
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Avanos-Ayhanlar		0,21

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Avanos-Sarılar		10,05
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Hacıbektaş-Kumtepe		1,41
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Hacıbektaş-Karaburna		0,12
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Gülşehir-Çakırcan		16,72
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Kozaklı-Taşlıhöyük		0,23
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Hacıbektaş-Köşektaş		51,82
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Avanos-Özkonak		47,95
Yerüstü	-	-	-	-	-	-	-	Kozaklı-Doyduk		2,22
Yer altı	-	-	-	-	-	-	-	Hacıbektaş-Avuç		45,57

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Kızılırmak Nehrine Doğa Tohumculuk İthalat İhracat San. Tic. Ltd. Şti.'ye ait Patates entegre tesisinin atık suları atıksu arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra deşarj edilmektedir. Tesisin kapasitesi 480m³/ gündür.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Evsel nitelikli olarak ilimiz dahilinde su kaynaklarına arıtılarak deşarj edilen kaynaklara ilişkin bilgiler tabloda sunulmuştur.

Belediye adı	Deşarj Noktası	Kapasite m ³ /yıl
Nevşehir	Karaağaç Deresi	5.746.560
Avanos	Kızılırmak	2.190.000
Ürgüp	Seylap	2.920.000
Derinkuyu	-	1167
Kaymaklı	Göbye Deresi	900

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizin 538.630 hektarlık yüzölçümünün % 2,5 ü orman, % 65,4'ü ekilebilir arazi, % 18,8 'si tarıma elverişsiz ve % 13,3'ü çayır-meradır.

Nevşehir genelinde tarımsal üretim arazi kullanımının %55,4' ünü tahıllar oluşturur. Diğer önemli ürünleri üzüm başta olmak üzere çekirdeklik kabak, patates, pancar ve baklagillerdir.

B.3.2.2. Diğer

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlde kentsel su temini için yüzeysel su kullanılmamaktadır.

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Nevşehir Merkez İlçede üç ayrı yerde içme suyu (arsenik) arıtma tesisleri faaliyete başlamışlardır.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Nevşehir ili merkez ilçesi içme suyu teminini 33 kuyudan çıkarılan su pompaj sistemi ve 450-600 ACB borular ile farklı bölgelerdeki depolara isale edilmektedir. Depolardan cazibe ile 150-450 asbest borular aracılığıyla şehir şebeke hattına gönderilmektedir.

İçme suyu temininin yer altı suyundan karşılanması ve şehrimizin jeopolitik konumu sebebi ile sulara arseniğe rastlanmaktadır. Bu sebeple; il merkezinde içme suyu arıtma tesisi olmamakla birlikte arsenik arıtma tesisi hizmet vermektedir ve içme suyu şebeke hattına verilmeden önce arsenik arıtımı yapılmaktadır.

B.4.2. Sulama

İl'de genel olarak kuru tarım yapılmaktadır. Sulama yapılan alanların birçoğunda ise gelişmiş sistem yağmurlama ya da damlama metotları kullanılmaktadır.

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Salma sulama metodu ilimizde kullanılan bir metot değildir.

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı konularında bilgi edinilememiştir.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

İl genelinde sanayi de kullanılan suyun tamamı yeraltı kuyularından temin edilmektedir. Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

ADI	KAPASİTESİ
Sarıhıdır HES	6.40 MW
Bayramhacılı HES	45.00 MW
Tuzköy HES	8.44 MW
Cemel I HES	7.60 MW
Cemel II HES	7.60 MW
Hasankale HES	5.85 MW
Cemel III HES	6.40 MW

Yukarıdaki tabloda DSI'den alınan bilgiler mevcuttur.

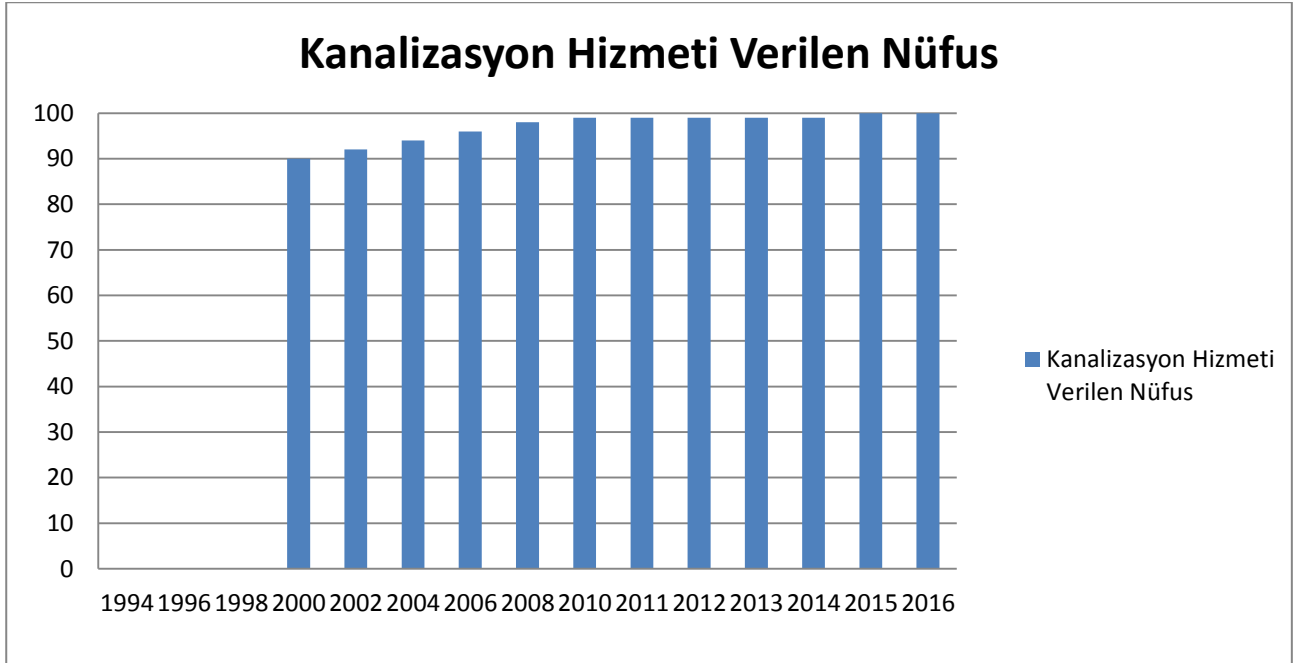
B.4.5. Rekreatif Su Kullanımı

İl genelinde rekreatif amaçlı kullanılan su yoktur.

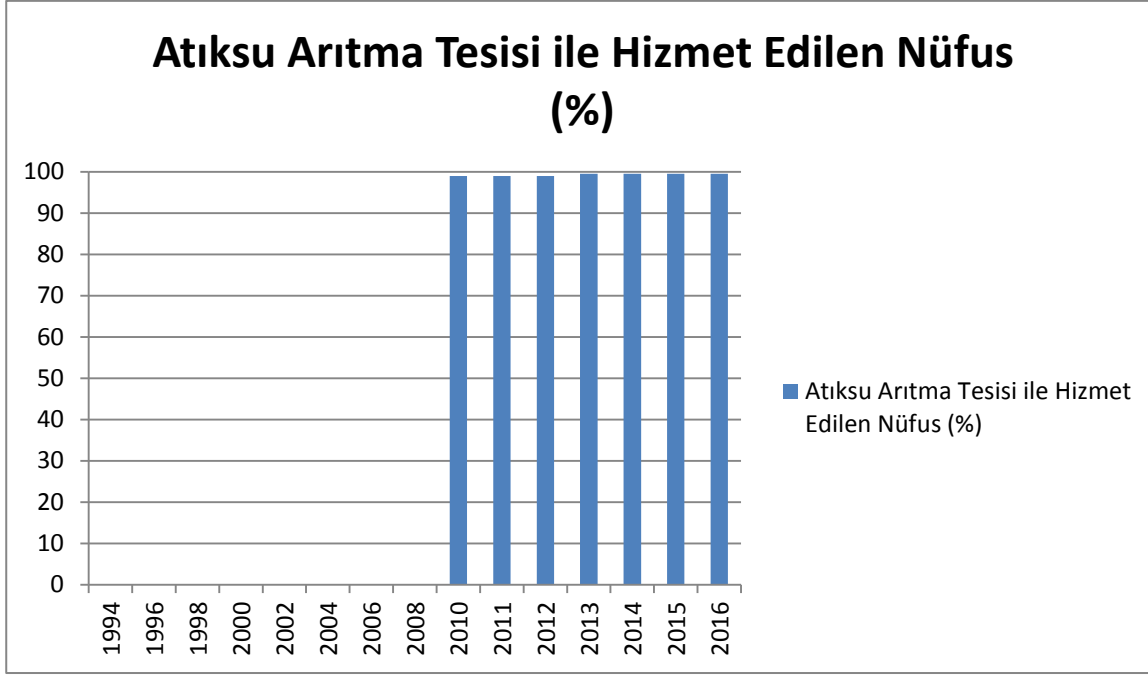
B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Kentsel kanalizasyon sistemi bulunmayan belediyemiz yoktur. Yıllara göre dağılımı konusunda bilgi edinilememiştir. Atıksu Arıtma tesisi çalışan 5 belediyemiz vardır. Bunlar; Nevşehir, Avanos, Derinkuyu, Ürgüp, Kaymaklıdır.

Şekil B.4 - Nevşehir ilinde 2017 yılı kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı (Nevşehir Belediyesi, 2018)

**Şekil B.5 – Nevşehir ilinde 2017 yılı atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı
(Nevşehir Belediyesi, 2018)**

**Çizelge B.15 – Nevşehir ilinde 2017 yılı kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(İlgili Belediyeler, 2018)**

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasite si (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İl Merkezi	Merkez	x	-	-	x	x	-	15.744	0,17	Y:347221 92 X:366663 60	-	10.738	25 ton/gün
	Avanos	x	-	-	-	x	-	252	0,07	-	-	-	
İlçeler	Derinkuyu	x	-	-	x	x	-	36	0,05	-	-	-	
	Ürgüp	x	-	-	-	x	-	360	0,1	-	-	-	
	Acıgöl	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Gülşehir	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Hacıbektaş	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kozaklı	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde Acıgöl Organize Sanayi Bölgesi ve Boğaz köyünde bulunan 2014 yılı ortalarında ıslah OSB niteliğine kavuşan sanayi bölgesi bulunmaktadır. Acıgöl OSB'nin atıksu arıtma tesisi için Çevre İzin Belgesi almıştır.

Islah OSB'de yıllarca tüzel kişilik kazanamaması nedeniyle sıkıntılar yaşanmıştır. Tehlikeli atık işleyen firmalara Atıksu Arıtma Tesisi yaptırılmış, ÇED sürecinde olan tesislere fosseptik taahhüdü ile kısa vadeli çözümler üretilmeye çalışılmıştır. Atıksu arıtma tesisinin ihale süreci devam etmektedir.

Çizelge B.16 – Nevşehir ilinde 2017 yılı OSB'lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu (OSB'ler, 2018)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Acıgöl OSB	Faal	500	Fiziksel+biyolojik	-	dere	X=4273232 Y=361390

B.5.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

İlimizde Sulusaray İçmece mevkiinde katı atık deponi sahası mevcut olup, 30.05.2000 tarihinde “ÇED Olumlu Kararı” verilmiştir. Mevcut katı atık alanı toplam 655.150 m²'dir

18.07.2005 tarihinde belirtilen alanda tesis kurulması için Uygulama Projesi İhalesine çıkmıştır. İhale sonucunda 2 aylık süre içerisinde tesis için gerekli olan bütün teknik çalışmalar tamamlanmış ve projeler Bakanlığımızca uygun görülmüş ve 26.10.2005 tarihinde Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi İdari Binası ihalesi yapılmış ve inşaat maliyeti Bakanlığımız tarafından verilen hibe ile karşılanmıştır.

13.12.2005 tarihinde düzenli depolama tesisi inşaat ihalesi yapılmış, ihaleyi alan firma çalışmalarına başlamıştır. Kazı çalışmaları sırasında zeminin kayalık çıkması süreyi uzatmış ve Nevşehir Belediyesince Çevre ve Orman Bakanlığı'na I. Etabın(1.Lot) öngörülen sürede tamamlanamayacağı ve finanse edilen ödeneğin yeterli olamayacağı bildirilmiştir.

Depolama sahası toplam 3 Lot olarak planlanmış olup 2010 yılında 90.000 m² alan içerisindeki 40.000 m²'lik 1. Lot ve kontrol binası, kantar, atölye binası, trafo binası, tekerlek yıkama ünitesi ve sızıntı suyu depolama ünitesini kapsayan yapım işi için yeniden ihaleye çıkmış; 2012 yılında düzenli depolama tesisi 1. Lot inşaatı yapılmaya başlanmış; idari bina daha önce tamamlanmış olup Mayıs 2013 itibarıyla tesis % 98 oranında bitirilmiş sadece sızıntı suyu depolama ünitesi ile küçük birkaç iş için yeniden ihale yapılacak olup düzenli depolama tesisi için yapılacak olan iyileştirme planına göre Bakanlığımızdan görüş alınıp geçici faaliyet belgesi alındıktan sonra işletmeye alınmıştır.

Mayıs 2013 itibarıyla birlik tarafından hazırlanmış olan iyileştirme planı Müdürlüğümüz aracılığı ile Bakanlığa gönderilmiştir. Ayrıca 21.08.2013 tarihinde çalışmaları takip etmek üzere yerinde yapılan incelemede; 1.Lot depolama ünitesinin sızıntı suyu drenaj hatlarının bağlantıları, sızıntı suyu ünitesi, tekerlek yıkama ünitesi, kantar binası, kontrol binası, tesis içi yolların yapımı ve aydınlatma işleri ile ilgili eksik

işlerin bitirildiği ve Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkındaki Yönetmelik uyarınca geçici faaliyet belgesi için ÇED, İzin ve Denetim Şube Müdürlüğüne başvuru yapılmış olup 05.06.2014 tarihinde açılışı yapılmıştır.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Atıksu geri kazanımı ve tarımsal amaçlı kullanılması hususunda herhangi bir çalışma mevcut değildir.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Alıcı ortam olarak toprağın kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaların ve sektörlerin tespit edilmesi, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi esaslarını sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde belirlemeyi amaçlayan “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” kapsamında Kirlenmiş Sahalar İzleme ve Değerlendirme Komisyonu oluşturulmuştur.

Kirlenmiş sahalara bilgi sisteminde 226 adet Faaliyet Ön Bilgi Formu onaylanmıştır. Lukoil İstasyon İşletmeciliği Limited Şirketi” tarafından işletilen “Lukoil Ürgüp İstasyonu” için, 17.06.2011 tarih ve 27967 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Tebliği” gereğince, firmaya verilen Yeterlilik Belgesi kapsamında Saha Örnekleme Analiz Planı değerlendirilmek üzere Müdürlüğümüze sunulmuştur. Oluşturulan komisyonca eksiklikler tespit edilmiş dosyanın tekrar hazırlanması istenmiştir. Eksikliklerin giderilmesine müteakip dosya onaylanmıştır.

Çizelge B.17 . Nevşehir ilinde 2017 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

	Var	Yok	Varsa Ne/Neler Olduğunu Belirtiniz
Potansiyel kirlenici faaliyetler var mı?	-	x	

B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

“Evsel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik” (EKAÇTKDY) kapsamında şu an bir çalışmamız mevcut değildir.

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlde hazırlanmış Doğaya Yeniden Kazandırma Planlarından ve bunların sayısından söz edilmelidir.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.18 – Nevşehir ilinde 2017 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları (Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	61,300	250,767
Fosfor	21,456	
Potas	10,250	
TOPLAM	93,006	250,767

Çizelge B.19 -Nevşehir ilinde 2017 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb) (Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (lt)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Böcek	31.858	
Herbisitler	Yabancı Ot	141.768	
Fungisitler	Mantar	1.265	
Rodentisitler	Fare	150	
Nematositler	Nemotot	75	
Akarisitler	Kırmızı Örümcek	75	
Kışlık ve Yazlık Yağlar			
TOPLAM		175.191	

İlaç miktarlarının bilgileri lt biriminde Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Çizelge B.20 - Nevşehir ilinde 2017 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları (Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2018)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
Avanos Çiftçileri	Avanos Köyleri	7.9.2017	Patlıcan	-
Hacıbektaş Çiftçileri	Hacıbektaş Köyleri	12.9.2017	Üzüm	-
Ürgüp Çiftçileri	Ürgüp Köyleri	11.9.2017	Üzüm	-
Merkez/Gülşehir Çiftçileri	Merkez/Gülşehir Köyleri	16.9.2017	Biber-Domates	-

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizin birinci öncelikli çevre sorunu Acıgöl Organize Sanayi Bölgesi ve Boğaz köyünde bulunan ve 2013 yılı Ortalarında ıslah OSB niteliğine kavuşan sanayi bölgesinin atıksularıdır. Acıgöl OSB 2017 yılı içerisinde Çevre izin belgesini almıştır.

Islah OSB’de yıllarca tüzel kişilik kazanamaması nedeniyle sıkıntılar yaşanmıştır. Islah OSB’nin atık suları Karacaören ve Tepeköy arazilerine akmaktadır. Islah OSB’de bulunan tehlikeli atık işleyen firmalara atıksu arıtma tesisi yaptırılmış, ÇED sürecinde olan tesislere foseptik taahhüdü ile kısa vadeli çözümler üretilmeye çalışılmıştır. Ayrıca Islah OSB için 2872 sayılı Çevre Kanununa göre idari yaptırım uygulanmıştır. Atıksu arıtma tesisinin ihale süreci devam etmektedir.

Özel Sanayi Bölgesinin Nevşehir Islah Organize Sanayi Bölgesi’ne dönüştürülmesi 29.01.2014 tarihinde 296 sicil no ile gerçekleşmiş ve tüzel kişilik kazanmıştır. Sanayi Bölgesinde oluşan atıksulardan Müdürlüğümüzce yetkili labaratuvara numune aldırılarak bazı parametrelerin sınır değerinin üzerinde çıkması sebebiyle 2872 sayılı Çevre Kanunun 20/f maddesi gereğince 101.595 TL idari yaptırım uygulanarak 07.02.2014 tarih ve 715 sayılı tebliğatla tebliğ edilmiştir.

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

İlimizin önemli çevre sorunlarından biri vahşi depolama alanlarıdır. Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliğinin düzenli depolama tesisinin 5 Haziran 2014 tarihinde faaliyete geçmesiyle beraber vahşi depolama alanlarının rehabilitasyonu yapılmaya başlanmıştır. Kapanacak belediyelerde ve köylerde oluşacak atıkların düzenli depolama sahasına taşınması için İl Özel İdaresi ile proje çalışmaları yapılmıştır.

Katı atık düzenli depolama tesisi işletme işi 20.01.2015 tarihinde sözleşmeye bağlanmış olup 27.01.2015 tarihi itibarıyla fiilen faaliyete başlamıştır. Bu tarihten itibaren Özel idare ve Belediyelerden gelen evsel katı atıkların Birlik Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine getirilmesi konusunda uyarılar yapılmış konu hakkındaki mevzuat hükümleri hatırlatılmıştır.

Sıra No	Yıl	Yardım Konusu	Belediye İsmi	Bakanlıkça Onay Verilmiş Ancak İşlem Yapılmamış Şarhli Nakdi Yardım			Açıklama ve ÇŞİM Tutanak Tarihi
				Toplam Miktar (TL)			
1	2013	Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Karapınar Belediye Bşk.	50.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi. (03.07.2013)
2		Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Ortahisar Belediye Bşk.	50.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi. (03.07.2013)
3	2013	Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Nar Belediye Bşk.	50.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi. (03.07.2013)
4	2014	Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Nar Belediye Bşk.	100.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi. (06.01.2014)
5		Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Acıgöl Belediye Bşk.	150.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi.

							(06.01.2014)
6		Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Çat Belediye Bşk.	150.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi. (06.01.2014)
7		Katı Atık Tesisi Rehabilitasyon İşi.	Gülşehir Belediye Bşk.	300.000,00			Vahşi Çöp Depolama Alanının Rehabilitasyon İşi. (06.01.2014)

Tablo:Vahşi Depolama Alanları Rehabilitasyonu için Yapılan Projeler

İlde, üretilen belediye atık miktarı ve toplanan atık miktarına ilişkin veriler çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge C.21 Nevşehir ilinde 2017 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri (Belediyeler, 2018)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama
Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği	Nevşehir	107538	106738	12	15	1,1	0,91	yok	Belediye	var	yok	yok	yok
Kapadokya İl Özel İdareleri ve	Avanos	18300	13346	≈19	≈16	1,05	1,18	yok	Belediye	var	yok	yok	yok
Kapadokya İl Özel İdareleri ve	Acıgöl	5800	5800	4	4	0,7	0,7	yok	Belediye	var	yok	yok	yok
Kapadokya İl Özel İdareleri ve	Gülşehir	12200	9000	3,23		0,727							
Kapadokya İl Özel İdareleri ve	Hacıbektaş	12000	5200	12	14	1,38	1,36	yok	Belediye	yok	yok	yok	evet
Kapadokya İl Özel İdareleri ve	Derinkuyu	11311	10853	2	2,15	0,184	0,198	yok	Belediye	yok	yok	yok	
Kapadokya İl Özel İdareleri ve	Kozaklı												
İl Geneli													

*Belediye(B), Özel Sektör(OS), Belediye Şirketi(BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Avanos Belediye Başkanlığı’nın izinli deponi alanı bulunmaktadır.

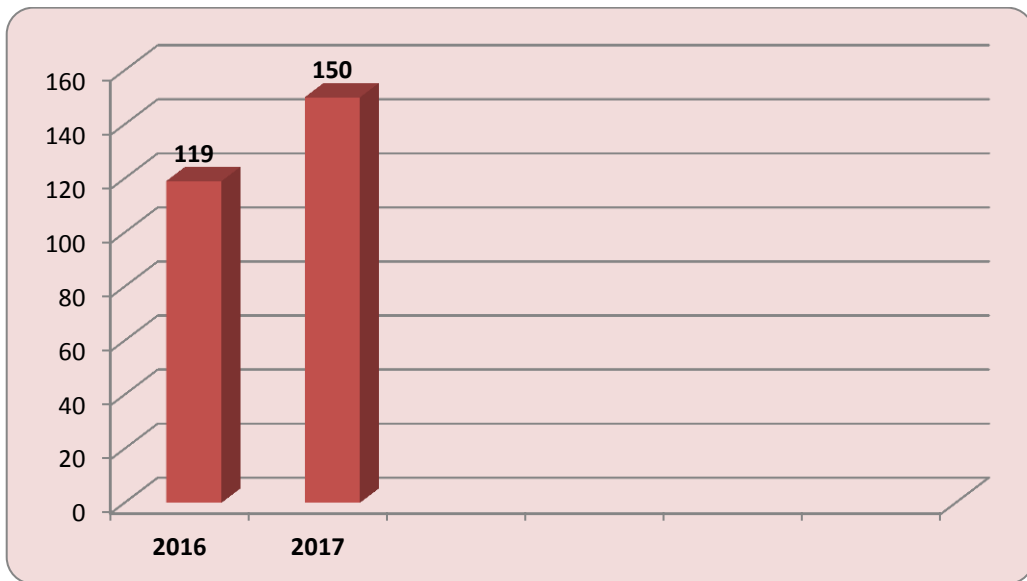
C.3. Ambalaj Atıkları

Çizelge C.22 - Nevşehir ilinde 2017 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları

(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	0	904306	54	488325	202933	22
Metal	0	36523	54	19722	0	0
Kompozit	0	5326	54	2876	0	0
Kağıt Karton	0	1306985	54	705771	0	0
Cam	0	854791	54	461587	0	0
Ahşap	0	905965	9	489221	0	0
Toplam	0	4013896		2167502	202933	

Nevşehir ilinde 150 adet kayıtlı işletme olup, 2 adet ambalaj atık yönetim planı onaylanmıştır.

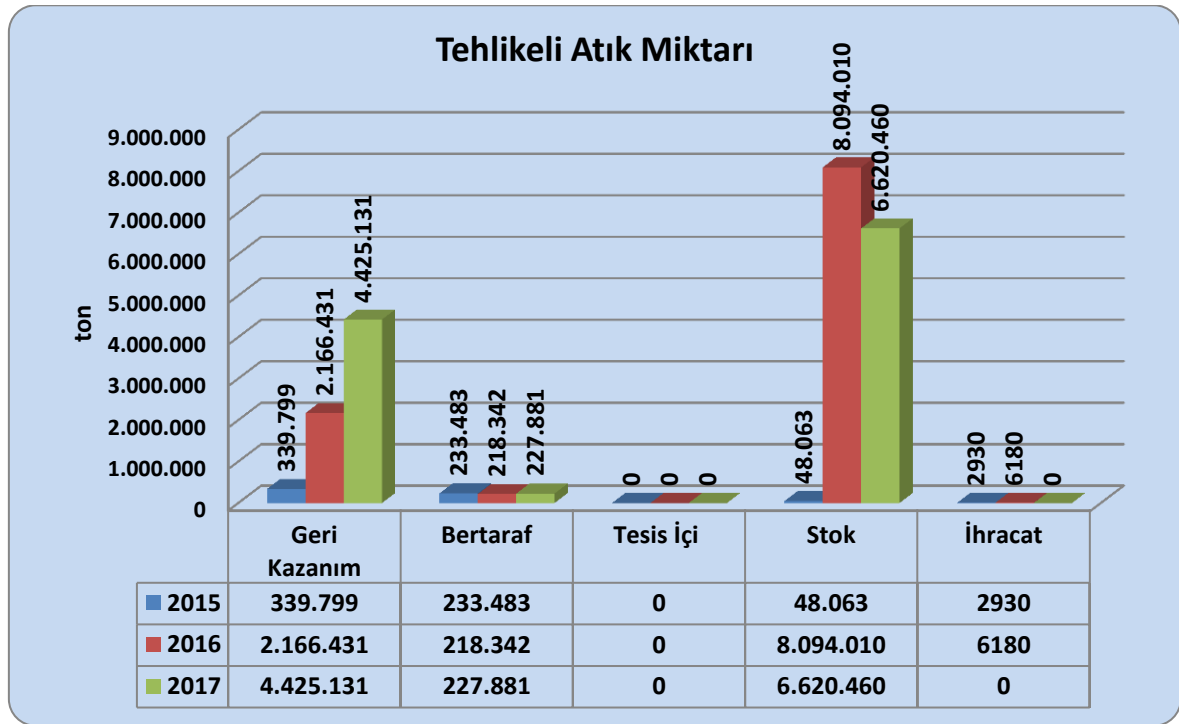
Şekil C.6 - Nevşehir ilinde 2017 yılı kayıtlı ekonomik işletmeler

(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

C.4. Tehlikeli Atıklar

Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ çerçevesinde; İlimizde, Tehlikeli Atıkların taşınması ile ilgili 6 adet firmaya “Firma Lisansı” ve bu firmalara ait toplam 16 adet araca “Araç Lisansı” verilmiş olup, bu lisanslar 5 yıl geçerlidir.

Firmalara ait tehlikeli atık bildirimleri, tehlikeli atık beyan sistemi üzerinden her yıl düzenli olarak yapılmakta olup ilimize ait 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 yılı rapor sonuçları aşağıda listelenmiştir.

Şekil C.7 – atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması, 27/06/2018)

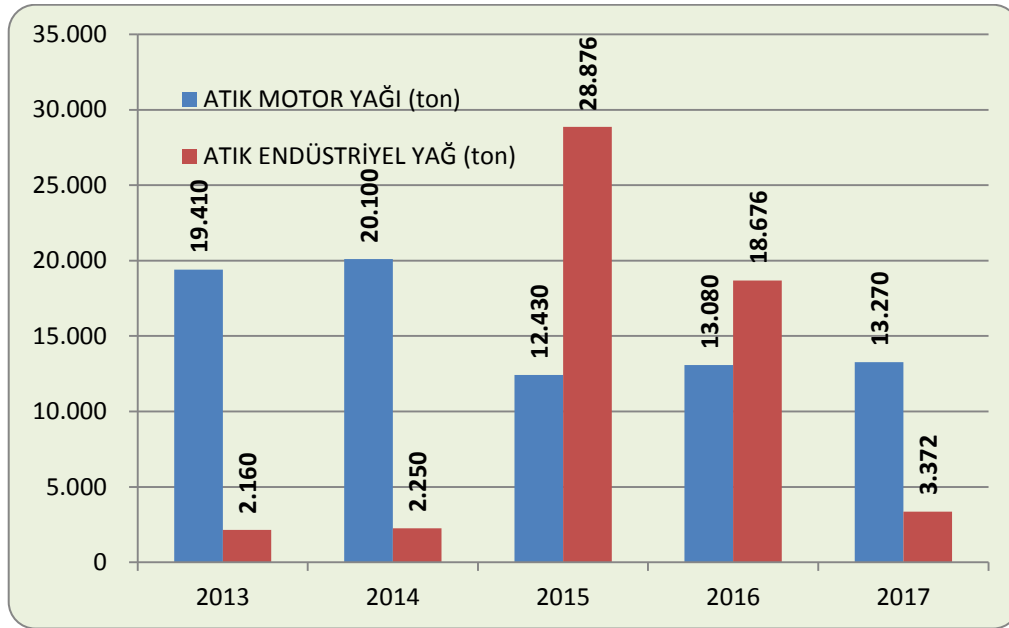
Çizelge C.23 - Nevşehir ilinde atık işleme ve miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması, 2018)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D)	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	316978
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	10680
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	3138158
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	93180
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	84035
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	644920
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	137180
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	30
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama)	32167

	ve benzeri)	
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	192415
D10	Yakma (karada)	3201
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	68

C.5. Atık Madeni Yağlar

Şekil C.8 – Nevşehir ilinde atık madeni yağ toplama miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 27/06/2018)

* Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
 Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Çizelge C.24 – Nevşehir ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, 27/06/2018)

Geri kazanım* (ton)	Nihai bertaraf (ton)	İhracat (ton)	Stok (ton)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton)
16642	0	0	2130	0

*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

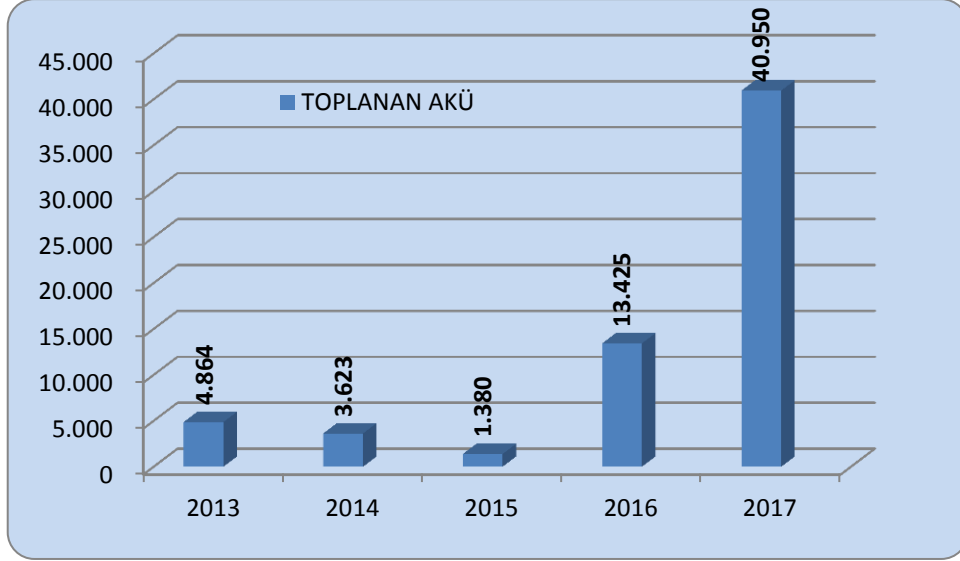
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.25 – Nevşehir ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, 27/06/2018)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER						
Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
2		40,95				

16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Şekil C.9 – Nevşehir ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2018)

Çizelge C.26 – Nevşehir ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg)

(Atık Yönetimi Uygulaması, 27/06/2018)

2013	2014	2015	2016	2017
4.864	3.623	1.380	13.425	40.950

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

Çizelge C.27 - Nevşehir ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg)

(Atık Yönetimi Uygulaması, 27/06/2018)

2013	2014	2015	2016	2017
38	10	58	0	113

Atık piller için kullanılan atık kodları: 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

“Bitkisel Atık Yağ üreten tesisler ulusal atık taşıma formları ile teslim ettikleri yağ miktarlarını Müdürlüğümüze bildirmektedirler. Nevşehir Belediye Başkanlığı’na Bitkisel Atık Yağlar Konusunda yetki devri yapılmıştır. Buna göre toplanan bitkisel atık yağlar:

- 2009 yılında 6050 kg,
- 2010 yılında 5815 kg,
- 2011 yılında 19.557 kg,
- 2012 yılında 8.390 kg,
- 2013 yılında 3.335 kg

-2014 yılında 3.620 kg

-2015 yılında 29.916 kg

-2016 yılında 51.484 kg

-2017 yılında 72.344 kg

Toplanmıştır. İlimizde lisanslı firma mevcut değildir.

Çizelge C.28 – Nevşehir ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2018)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis ¹		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
		Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
Sayısı	Kapasitesi (ton)				
-	-	72.344	51.484	-	-

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

C.8. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

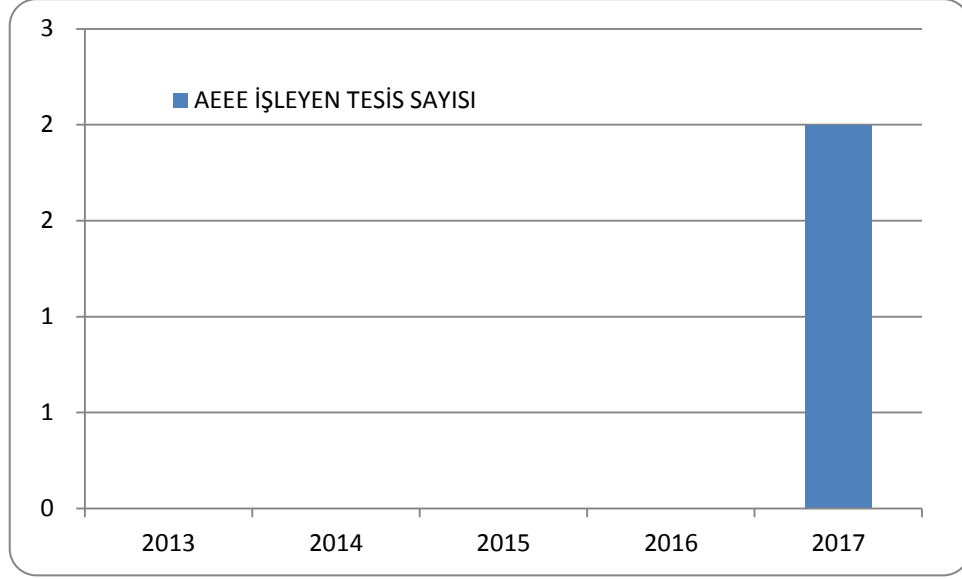
Çizelge C.29 – Nevşehir ilinde 2017 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2018)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
			Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
2	-	-	yok	yok	yok	yok	yok	13,11

İlimizde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarının bilgisi yoktur.

C.9. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

İlimizde AEEE Getirme Merkezi bulunmamaktadır. AEEE işleyen tesisi sayısı 2 adettir.

Şekil C.10 - Nevşehir ilinde 2017 yılı AEEE işleme tesis sayısı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

Çizelge C.30 – Nevşehir ilinde 2017 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
yok	-	yok	-	-	2		

C.10. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında ilimizde gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda verilmiştir.

Çizelge C.31 - Nevşehir ilinde 2017 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
2	2	-	-

C.11. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanım Tebliği çerçevesinde tehlikesiz atık toplayanlara bildirimler yapılmıştır. Ayrıca Atık Yönetim Planları onaylanırken tehlikeli ve tehlikesiz atıklar birlikte değerlendirilmektedir.

C.11.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde Demir Çelik Sektörü Mevcut Değildir.

C.11.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

C.11.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlde sanayi kuruluşları ve belediyenin sanayi/evsel/kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları belediye atık sahasında analizi yapıldıktan sonra bertaraf edilmektedir.

C.12. Tıbbi Atıklar

İlimizde tıbbi atıklar Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği adına özel bir lisanslı firmaya toplatılarak Sulusaray Kasabası İçmece Mevkiinde bulunan lisanslı sterilizasyon tesisinde bertaraf edilmektedir.

İlimizde Tıbbi atıkların yönetimi Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği tarafından yapılmaktadır. Tıbbi atıkların toplanması ve sterilizasyon tesisinde Turanlar Çevre Tekn. Müh. Taah. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılmaktadır.

Çizelge C.32 – 2017 yılında Nevşehir ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Nevşehir Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi, 2018)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Nevşehir	X		X		202,142		X	Nevşehir	Turanlar Çevre Tekn. Müh. Taah. ve Tic. Ltd. Şti	Nevşehir

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı “adet” olarak belirtilecektir.

Çizelge C.33 - Nevşehir ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Nevşehir Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi, 2018)

	2013	2014	2015	2016	2017
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	180,676	189,744	204,994	202,720	202,142

C.13. Maden Atıkları

İlimizde daha çok taş ocağı ve pomza ocağı olduğundan birçok parçası değerlendirilmektedir ve herhangi bir atık oluşmamaktadır. İlimizde maden zenginleştirme tesisi bulunmadığından atıkta oluşmamaktadır.

C.14. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge C.34 – Nevşehir ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	2

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında 2 adet firma vardır.

Çizelge Ç.35 – Nevşehir ilinde 2017 yılında SEVESO kuruluşlarının sayısı
(Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	1
TOPLAM	2

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde Seveso bildirimlerine göre bir tesis üst, bir tesiste üst seviye olarak belirlenmiştir.

Kaynaklar
BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Göreme Tepeleri, Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF-Türkiye) tarafından “Önemli Bitki Alanı (ÖBA)” olarak belirlenmiştir. Tarih öncesinden günümüze insan yerleşimlerinin sürdürüldüğü bu alan, günümüze kadar ulaşan önemli step bitki topluluklarını koruyabilmiş olup milli park sınırı içinde yaklaşık 650 taksonun varlığı saptanmıştır. Bunlardan 118i Türkiye’ye özgüdür (endemiktir). Göreme Tepeleri ÖBA’da ülke çapında 23 nadir bitki bulunur: Örneğin, Ferulahalophila bu yöreden başka sadece Tuz Gölü ve Konya çevresindeki tuzcul steplere özgü bir bitkidir. F. halophila aynı zamanda Bern Sözleşmesi Ek Liste I’de de yer almaktadır. Ayrıca bu alan Bern Sözleşmesi kapsamında Tehlike Altındaki Habitatlar arasındaki İran-Anadolu stepleri kapsamındadır. Diğer taraftan Dünya Mirası Listesi’ne alınmış olan Göreme Tepeleri ÖBA, Milli Park olarak da koruma altındadır.

D.2. Fauna

a) Memeliler: Kurt (Canis lupus), Tilki (Vulpes vulpes), Su tipisi (Lutra lutra), Porsuk (Meles meles), Sansar (Martes foina), Tavşan (Lepus europaeus)

- b) Kuşlar: Keklik (*Alectorisgraeca*), Bildircin (*Coturnix*), Güvercin (*Culumbaivila*), Doğan (*Falco sp.*)
- c) Sürüngenler: Kaplumbağa (*Testudograeca*), Kertenkele (*Lucertaviridus*).
- d) Balıklar: Yayın (*Silurusgionis*), Sazan (*Cyprinus*)

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

Ormanlar;

Nevşehir İli Alanı: 517,658 ha.

Ormanlık Alan: 10305 ha.

Ormanlık Alanların İl Alanına Oranı: %2

Ormanlık Alanın % 65,1 verimsiz 6712 ha.

Ormanlık Alanın %34,9 verimli 3593 ha.

Ormancılık faaliyetleri düzenli olarak yapılmakta ve her yıl ortalama 500 ha. yeni tesis edilip orman varlığı arttırılmaktadır.

Milli Park;

Göreme Tarihi Milli Parkı İç Anadolu Bölgesi'nde Nevşehir İli Sınırları İçerisinde yer almaktadır. Göreme ve çevresinin Milli Park olarak ayrılması 1967 yılında düşünülmüş ve bu yıllarda Milli Parkın uzun devreli gelişim planı yapılmıştır. Ancak o dönemde yürürlükte bulunan 6831 sayılı yasanın 25.maddesine göre yalnız orman rejimine giren alanlar Milli Park olarak ayrılabilirdiğinden bu plan uygulamaya konamamıştır.2873 sayılı yasanın 1983 yılında yayınlanması ile birlikte Göreme Tarihi Milli Parkı'nın kuruluş yolu da açılmış ve 30.10.1986 tarih 86/11135 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Milli Parkın ilanı gerçekleşmiştir.

D.4. Çayır ve Mera

İlde mevcut çayır ve mera alanı 70000 ha. dır. İlimizde bulunan çayır ve mera alanları ülke genelinde olduğu gibi 6-7. Sınıf tarım alanı olup verimsiz mera türüdür.

D.5. Sulak Alanlar

İlimizde Kızılırmak nehri geçtiğinden dolayı sulak alanların korunması işlemleri Nevşehir Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğünce yürütülmektedir. İlimizde Ramsar sözleşmesine belirlenmiş sulak alan bulunmamaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

İl sınırlarımız içerisinde bulunan doğal sit alanlarına ilişkin bilgiler tablodadır. İlimizde tabiat parkı ve tabiat anıtı bulunmamaktadır.

Bölgemize ait ilk sit alanı ilanı Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski eserler ve anıtlar Yüksek Kurul Başkanlığının 10.07.1976 tarih ve A69 sayılı kararı ile belirlenmiştir. Bu kararla belirlenen sit alanlarına ait kararlar, 23/07/1983 tarih ve 18113 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca verilmiştir. Bölgenin Ülkemiz Turizminde yerinin gün geçtikçe artması, bölgede özel sektör ve kamu kamu yatırımlarının kısa sürede ve hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla 23 Kasım 1990 gün ve 20703 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 90/1090 sayılı kararı ile Nevşehir Koruma Kurulu Müdürlüğü kurulmuştur.

NEVŞEHİR İLİ DOĞAL SİT ALANLARI			
ADI	ADET	ALAN m ²	ORAN
I. DERECE DOĞAL SİT	16	232.498.741,86	64,38
II. DERECE DOĞAL SİT	4	6.237.971,05	1,73
III. DERECE DOĞAL SİT	19	122.397.235,44	33,89
0,00	39,00	361133948,35	100,00

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Göreme Tarihi Milli Parkı 30.10.1986 tarih 86/11135 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Milli Parkın ilanı gerçekleşmiştir. Göreme Tepeleri, Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF-Türkiye) tarafından “Önemli Bitki Alanı (ÖBA)” olarak belirlenmiştir.

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

İlimize ait arazi kullanımlarına ilişkin verilere ulaşılamamıştır.

Çizelge E.36 – 2017 yılı için Nevşehir ilinde arazi sınıflandırması
(Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2018)

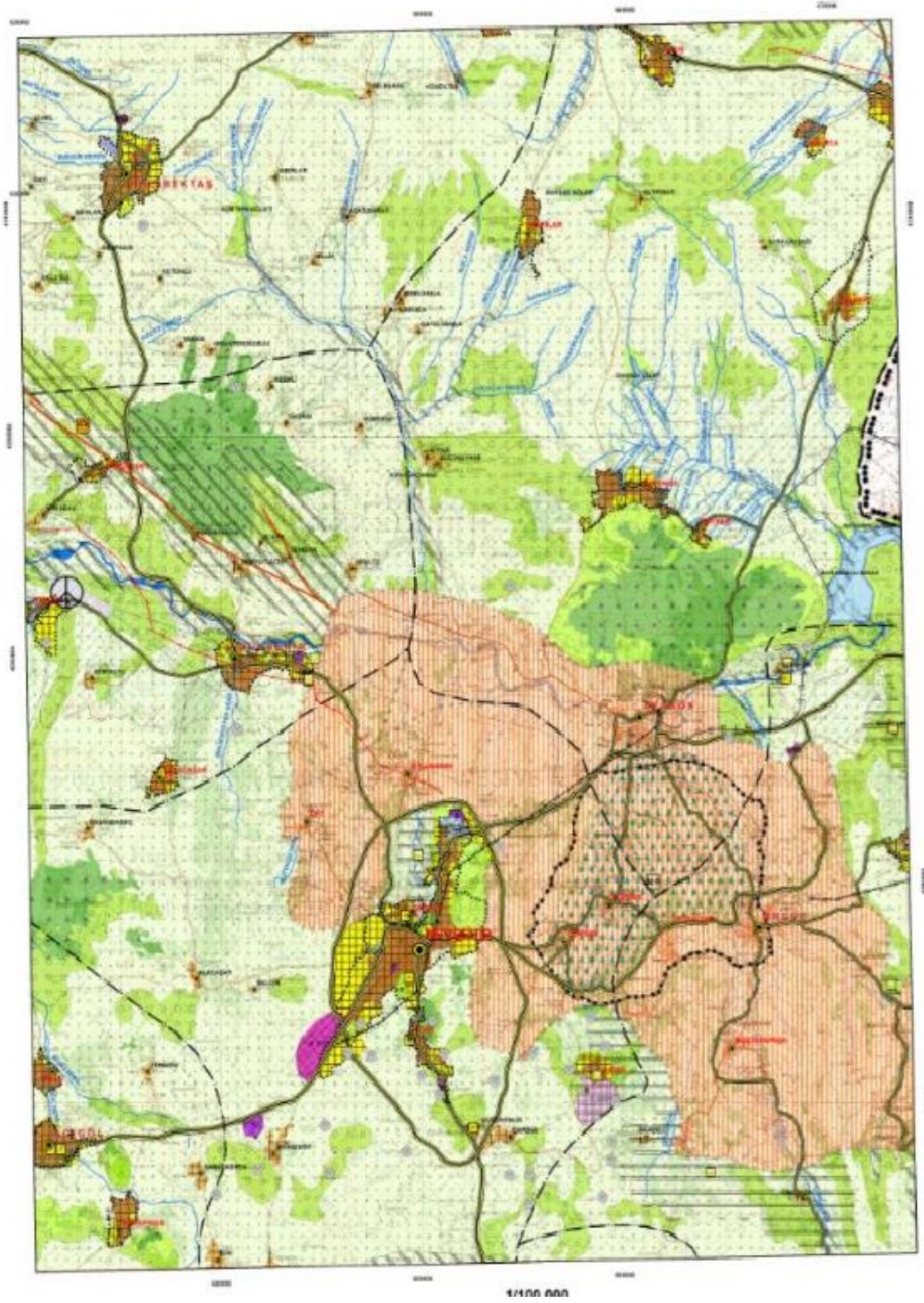
	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ							
	1990		2000		2006		2012	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	10196,15	1,83	11081,38	1,99	10918,84	1,99	11356,07	2,07
2) Tarımsal Alanlar	459973,26	82,48	459218,37	82,35	458791,37	83,67	457734,19	83,48
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	85326,99	15,30	85004,39	15,24	76275,32	13,91	76143,97	13,89
4) Sulak Alanlar	359,05	0,06	359,05	0,06	623,04	0,11	623,04	0,11
5) Su Yapıları	1807,04	0,32	1999,35	0,36	1723,50	0,31	2474,79	0,45
TOPLAM	557662,49	100,00	557662,54	100,00	548332,07	100,00	548332,06	100,00

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

İlimize ait Çevre düzeni planı aşağıdadır.

KIRŞEHİR - NEVŞEHİR - NİĞDE - AKSARAY PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI
KAYSERİ-K33

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Nevşehir Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 10.02.2016 tarih ve E.690 sayılı yazısı ile Nevşehir İli, Acıgöl İlçesi, Karapınar Belediyesi sınırları içerisinde onaylı imar planlarında konut alanlarının yetersiz kaldığı belirtilerek yerleşmenin batısında yer alan yaklaşık 9 hektarlık bölgenin “Kentsel Gelişme Alanı” olarak düzenlenmesi amacıyla Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda değişiklik yapılması talep edilmiştir.

Yapılan incelemede talebe konu alanın Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda “Tarım Arazisi” olarak tanımlanan bölge içerisinde kaldığı; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) 08.04.2015 tarih ve 2065 sayılı yazısında söz konusu alanın tarım dışı amaçlı kullanılmasının uygun bulunduğu; bununla birlikte talep konusu alanda ilave imar planı yapılması için, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanun'un 13. Maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığı'nın 19.12.2014 tarihli kararı ile kamu yararı kararı alındığı belirlenmiştir.

Bu çerçevede Nevşehir Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 10.02.2016 tarih ve E.690 sayılı yazısı ile Nevşehir İli, Acıgöl İlçesi, Karapınar Belediyesi sınırları içerisinde onaylı imar planlarında konut alanlarının yetersiz kaldığı belirtilerek yerleşmenin batısında yer alan yaklaşık 9 hektarlık bölgenin “Kentsel Gelişme Alanı” olarak düzenlenmesi amacıyla Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında K33 paftasında alansal düzenleme yapılmıştır.

Kaynaklar:

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- ÇŞİM,2018

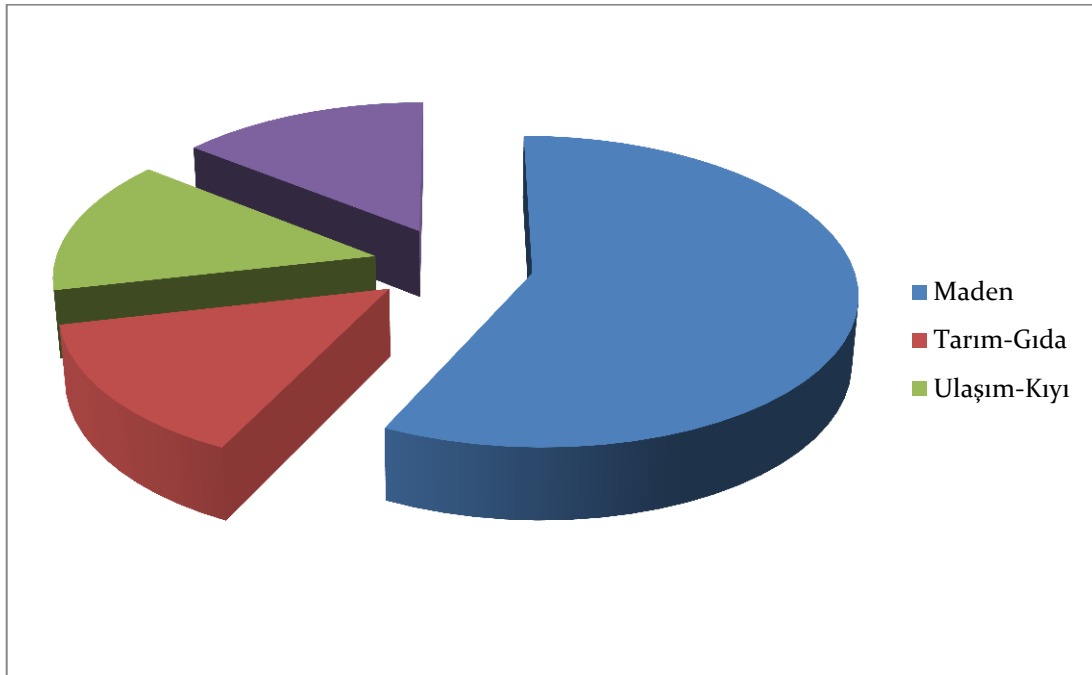
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. ÇED İşlemleri

Çizelge F.37 – Nevşehir İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2017 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı

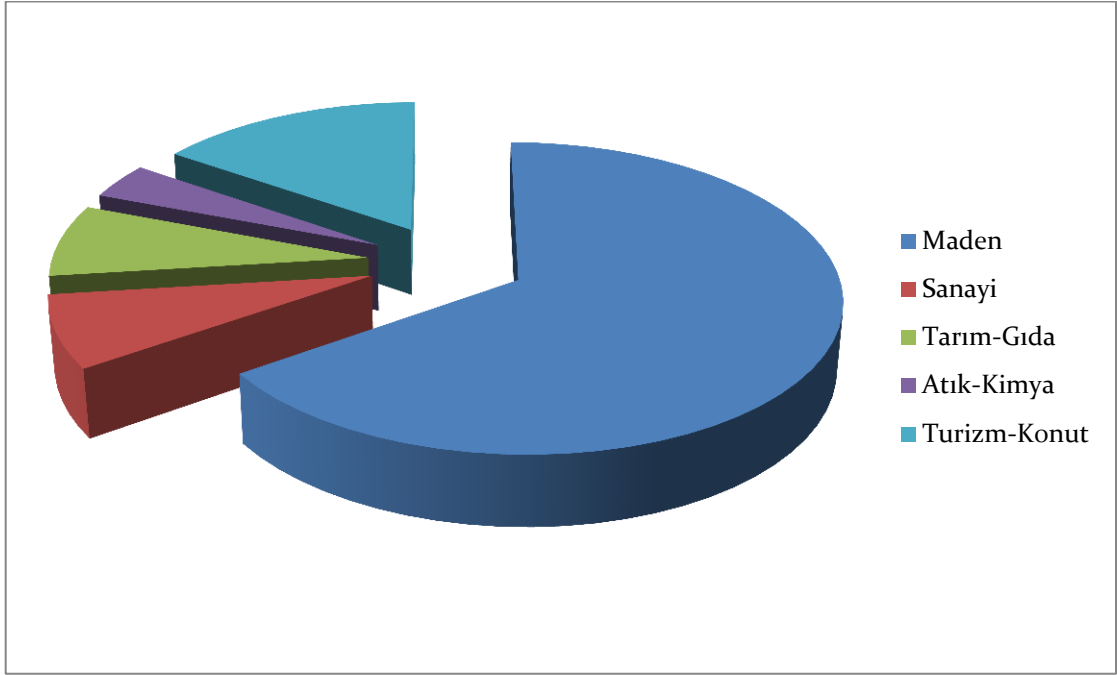
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	17	-	2	2	1	-	4	26
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	4	-	-	1	-	1	1	7

Şekil F.25 –Nevşehir İlinde 2016 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı

(Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

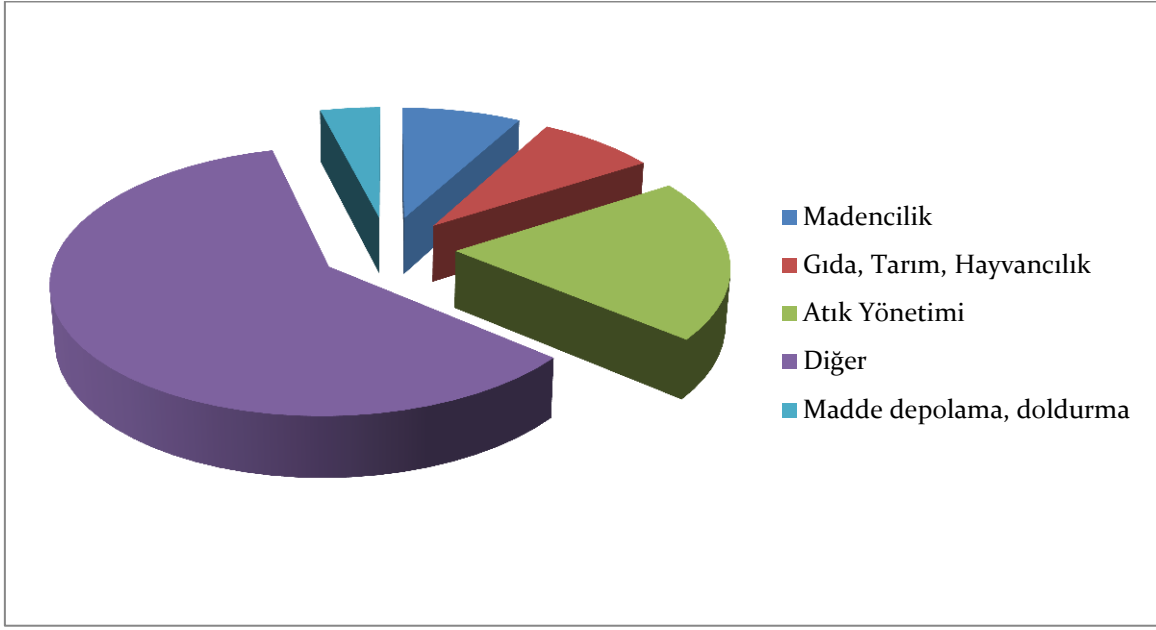

Şekil F.11 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

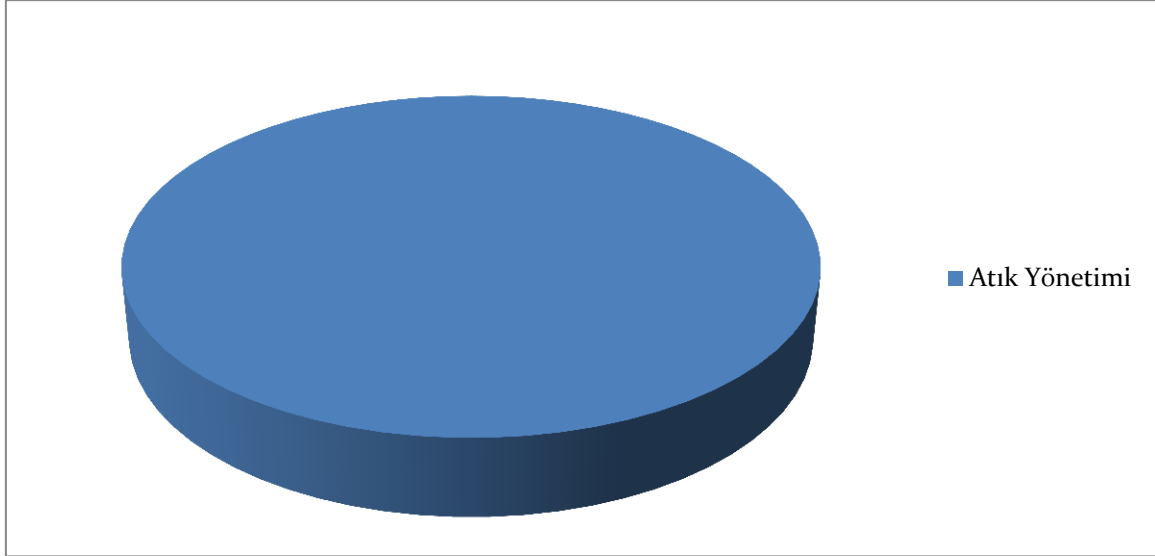
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.38 – Nevşehir ilinde 2017 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(Çevrimiçi Çevre İzinleri, 2018)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	0	8	8
Çevre İzni Belgesi	4	21	25
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	2	4	6
TOPLAM	6	33	39

Şekil F.12 – Nevşehir ilinde 2017 yılında verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin sektörlere göre dağılımı
(Çevirimiçi Çevre İzinleri, 2018)

Şekil F.13 - Nevşehir ilinde 2017 yılında verilen lisansların konuları
(Çevirimiçi Çevre İzinleri, 2018)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Bilgiler Çevirimiçi Çevre İzinleri Sisteminden alınmış olup 2017 yılı içerisinde 8 adet Geçici Faaliyet Belgesi, 25 adet Çevre İzni Belgesi, 6 adet Çevre İzni ve Lisans Belgesi verilmiştir.

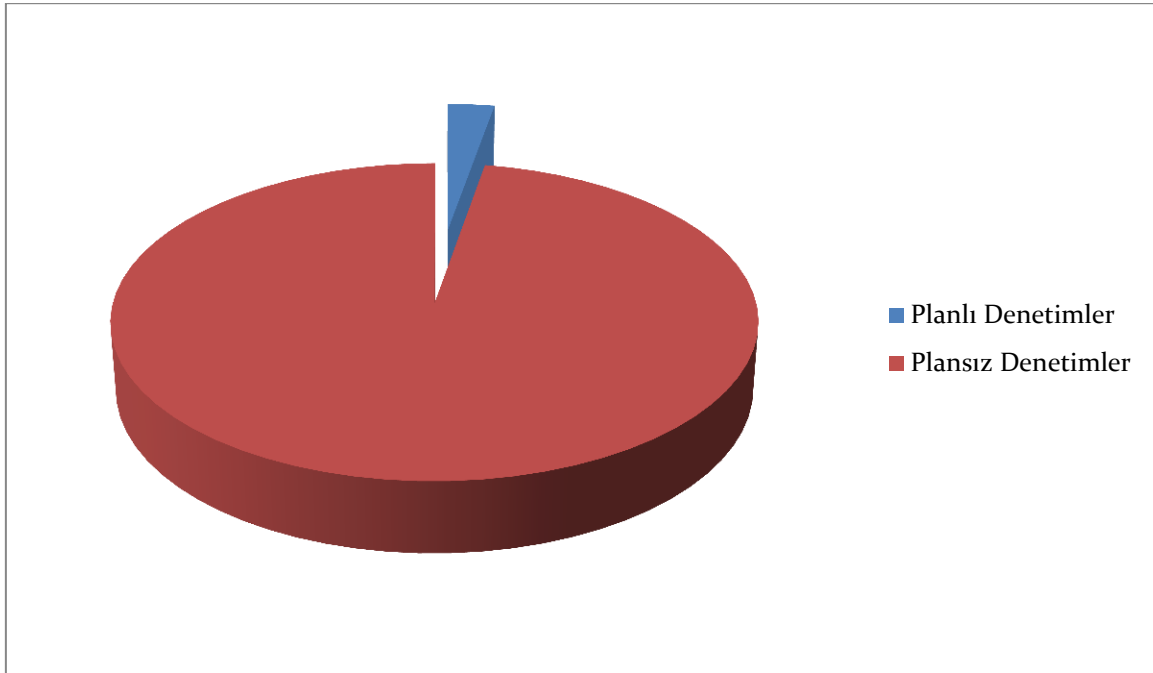
Kaynaklar
Çevirimiçi Çevre İzinleri

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

Çizelge G.39 - Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	5
Plansız (ani+şikayet) denetimler	176
Genel toplam	181

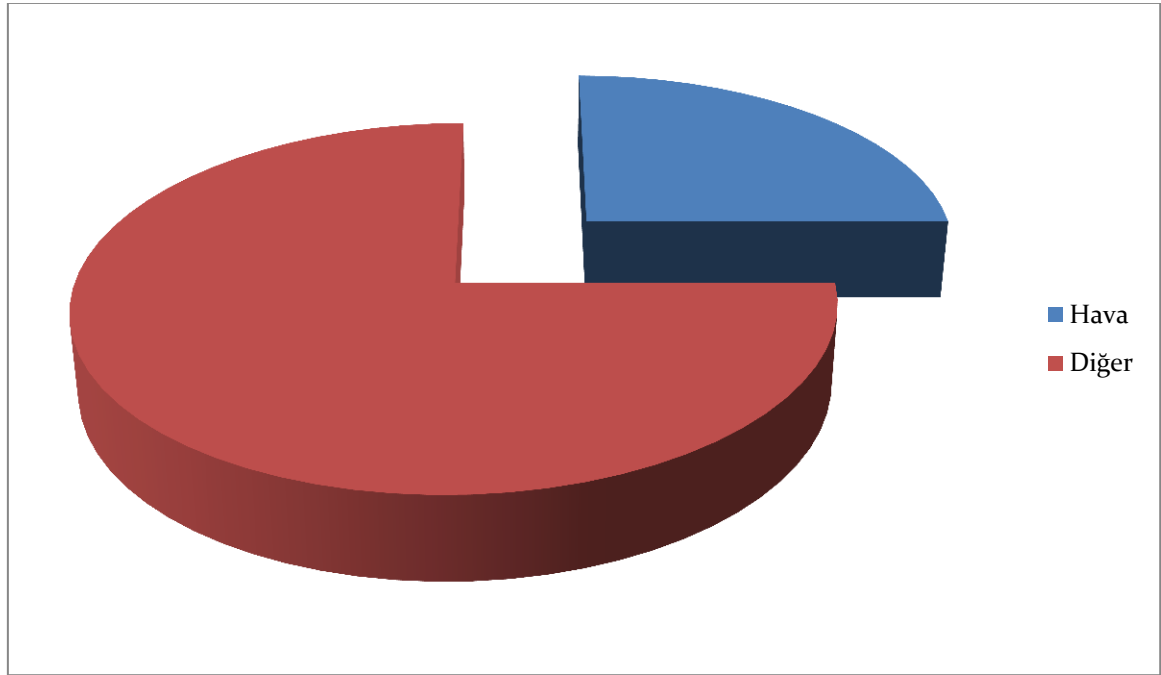

Şekil G.14– Nevşehir ilinde ÇŞİM tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.40 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı						1		
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı						1		
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)						100		

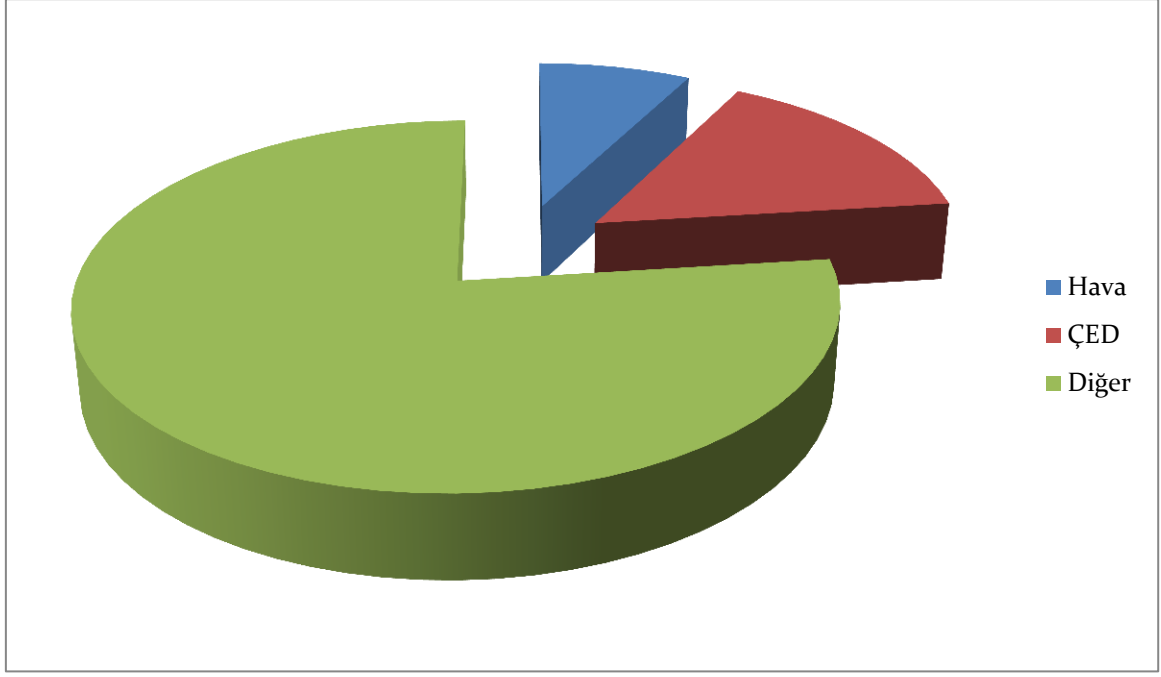

Şekil G.15 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.41 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	50.975						23.235	96925.51	171135.51
Uygulanan Ceza Sayısı	1						2	10	13

Şekil G.16 – Nevşehir ilinde 2017 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2018)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde Satüdaş Sakarya Tarım Ürünleri Üretme ve Değerlendirme A.Ş.'ye teyit ölçüm zorunluluğunu yerine getirmediği için idari yaptırım uygulanmış çevre izin belgesi iptal edilerek faaliyet durdurma yapılmıştır. Kamil Turhan ve Halim Alkış'a ÇED Yönetmeliği kapsamında idari yaptırım uygulanarak faaliyet durdurma yapılmıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

İlimizde gerek kamu kurum ve kuruluşları olsun gerekse özel sektörden gelen talepler olsun eğitim talepleri değerlendirilmektedir. Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında ilimizde her yıl düzenli olarak eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir.

EK-1: 2017 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU

AÇIKLAMALAR:

İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anketi, ilerimizin çevre sorunlarının ve önceliklerinin neler olduğunu ortaya koyan, aynı zamanda bu sorunların kaynaklarını, nedenlerini, sorunun çözümü için ne tür tedbirler alındığı ya da alınması gerektiğini belirten önemli bir çalışmadır. İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anketi, çevre konusunda karar vericilere ve halka çevresel bilgi sağlamakta, böylece karar verme sürecini desteklemekte ve halkın çevresel konularda bilincini artırmaktadır.

Form doldurulurken;

- 1- Anket formunda doldurulan bilgilerin, “Çevre Durum Raporu” bölümü verileriyle tutarlı olmasına dikkat edilecektir.
- 2- Anket formu doldurulurken, başlıklar altındaki açıklamalara dikkat edilecektir.
- 3- Öncelik sıralaması istenen bütün başlıklarda (I.2., I.4., II.4., III.1., III.2., IV.1.); “BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ” sütununda, anketin ilgili olduğu yıl için geçerli olan önem sırasına göre, maddelerin en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. Bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu olmayıp yalnızca, ilinizde anketin ilgili olduğu yıl için geçerli maddelerin kendi aralarında sıralanması yeterlidir. “BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ” sütunlarında yapılan sıralamalarda, rakamlar birbirini takip eder şekilde verilmeli, birden fazla maddeye aynı rakam verilmemelidir.
- 4- Öncelik sıralaması istenen bütün başlıklarda (I.2., I.4., II.4., III.1., III.2., IV.1.); “GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ” başlığı altında, önceki yıla ait anket formundaki sıralamanız tekrar yazılarak, yeni doldurulan yıldaki anket formunun ilgili başlıklarının karşılaştırılması yapılarak, değişiklik olmuşsa nedenlerinin belirtilmesi istenmektedir.
- 5- Anket formunun tüm bölümleri eksiksiz ve doğru olarak bilgisayar ortamında hazırlanacaktır.
- 6- Herhangi bir konuyla ilgili olarak veri ve bilgi temin edilememişse bunun nedeninin belirtilmesi gerekmektedir.
- 7- Her bir çizelgenin altında yararlanılan kaynak/kaynaklar verilmelidir.

BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
1 (İyi)	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
2 (Orta)	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
3 (Hassas)	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
4 (Sağlıksız)	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
5 (Kötü)	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
6 (Tehlikeli)	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

I.1.1. İlinize ait 2017 yılı içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerini yukarıdaki Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, aşağıdaki çizelgede uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																							
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	1																							
ŞUBAT	1																							
MART	1																							
NİSAN	1																							
MAYIS	1																							
HAZİRAN	1																							
TEMMUZ	1																							
AĞUSTOS	1																							
EYLÜL	1																							
EKİM	1																							
KASIM	1																							
ARALIK	1																							

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Verinin nereden alındığı

I.1.2. İlinize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2016 yılı Ekim- 2017 Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

Kış sezonu ortalama ölçüm değeri; raporu hazırlanan yılın bir önceki yılının Ekim ayı ile raporu hazırlanan yılın Mart ayı arasındaki 6 aylık ortalamayı ifade etmektedir. Söz konusu 6 aylık ortalama ölçüm değerlerini, Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, çizelgede uygun sınıfa “X” ile işaretlemeniz istenmektedir.

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	X																													

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Verinin nereden alındığı

I.1.3. İlinize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2017 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

Yaz sezonu ortalama ölçüm değeri; raporu hazırlanan yılın Nisan ayı ile Eylül ayı arasındaki 6 aylık ortalamayı ifade etmektedir. Söz konusu 6 aylık ortalama ölçüm değerlerini, Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, çizelgede uygun sınıfa “X” ile işaretlemeniz istenmektedir.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama (µg/m³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	X																													

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Verinin nereden alındığı

I.2. İlinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam * ile belirtiniz.

I.2.'de ilinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. Varsa “e. Diğer Sanayi Faaliyetleri” ve “g. Diğer Kaynaklar” ın ne olduğu ayrıca belirtilmelidir. Çevre Durum Raporunun “Hava” bölümündeki SO₂, PM, NO_x, CO gibi ölçüm sonuçlarının il bazındaki aylık ortalaması veya konsantrasyonu en yüksek olan istasyonun aylık ortalama değerleri esas alınır.

KAYNAK	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ ¹	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Evsel ısınma	1	1	1
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	3	3	3
c. Maden İşletmeleri	2	2	2
d. Termik Santraller			
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri (Belirtiniz).....			
f. Karayolu Trafik	4	4	4
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz).....			

¹En önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, ... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri "X" ile işaretleyiniz.

I.3.'de, hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde, il sınırları içerisinde ne tür tedbirler alındığı bilgisi istenmektedir. Çizelgede her bir tedbir için belirtilen numara altında, alınan tedbirler için işaretleme yapılması istenmektedir.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	1. İl merkezi	X	X	X	X	X	X	X	X	
İLÇELER	1.Acıgöl	X			X	X	X		X	
	2.Derinkuyu	X			X	X	X		X	
	3.Gülşehir	X			X	X	X		X	
	4.Hacıbektaş	X				X	X		X	
	5.Avanos	X	X		X	X	X		X	
	6.Kozaklı	X			X	X	X		X	
	7.Ürgüp	X	X		X	X	X		X	

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

1.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

1.4.'de hava kirliliğinin önlenmesinde, yıl içinde, ilinizde karşılaşılan güçlüklerin önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. "Karşılaşılan güçlükler" altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir. Bunların haricinde "diğer" olarak belirtilmesi gereken husus varsa, ayrıca belirtilmelidir.

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRA NIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRA NIZ*	ÖNEM SİRA SINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	2	2	2
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	4	4	4
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	3	3	3
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar			
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
f. Toplumda bilinç eksikliği	1	1	1
g. Meteorolojik faktörler			
h. Topografik faktörler			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

Su kirliliği, II.1.1-II.1.3'de il sınırları içerisinde, yıl içinde, kirliliğe maruz kalmış su kaynaklarının (yerüstü, yeraltı ve yüzme suları) adları, kalite sınıfları ile bunların çizelgede belirtilen kirlenme nedenleri dikkate alınarak işaretlenmesi istenmektedir.

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yerüstü sularının kalite sınıflarını Yerüstü Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yerüstü Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)
Ürgüp Havzası	X											
Gülşehir Havzası	X											
Karahasanlı Havzası	X											
Misli Havzası	X											

Kaynaklar: DSİ 12. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

İlimizde yüzme suyu bulunmamaktadır.

II.2. Yıl içinde, il sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri “X” ile işaretleyerek belirtiniz.

II.2.’de, il sınırları içerisindeki yerleşim merkezlerinde (il merkezi ve ilçelerin her biri için) atıksulardan kaynaklanan kirliliğin nedenlerinin çizelgenin altında belirtilen maddeler dikkate alınmak ve (X) koymak suretiyle işaretlenmesi istenmektedir. Çizelgede geçen “İl Merkezi” ifadesiyle, İliniz Büyükşehir Belediyesi ise, Büyükşehir Belediyesine bağlı ilçeler, değilse merkez ilçe kastedilmektedir.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
Merkez	1.Merkez									x				
İlçeler	1.Acıgöl		x	x										
	2.Derinkuyu	x												
	3.Gülşehir		x											
	4.Hacıbektaş		x											
	5.Avanos													
	6.Kozaklı		x											
	7.Ürgüp													

Acıgöl Belediyesi Arıtma Tesisi Kanalizasyon Bağlantısı Yok.

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi nedeni ile il nüfusunda artış olmuş olup İl Merkezinde bulunan AAT ‘nin kapasitesinin artırılması gerekmektedir.

Kirlilik Nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları

- l. Maden atıkları
m. Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

II.3.'de, su kirliliğinin önlenmesi amacıyla her bir alıcı su ortamı için, çizelgenin altında belirtilen maddelerin dikkate alınarak tedbirlerin çizelgede işaretlenmesi istenmektedir.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.									
2.									
.									
Göller									
1.									
2.									
3.									
.									
Akarsular									
1.Kızılırmak	x	x	x	x	x		x	x	
Havzalar									
1.Kızılırmak	x	x	x	x	x		x	x	
Yeraltı Suları									
1.									
2.									
3.									
.									
Jeotermal Kaynaklar									
1.									
2.									
3.									
.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.									
2.									
.									

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Arıtma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması

- g. Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- h. Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- i. Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

II.4’de su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlüklerin önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,... şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. “Karşılaşılan güçlükler” altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	2	2	2
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	3	3	3
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	4	4	4
d. Toplumda bilinç eksikliği	1	1	1
e. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,...şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek * belirtiniz.

III.1'de, il sınırları içerisinde toprak kirliliğine neden olan kaynakların önem sırasına göre, en önemliden, az önemliye doğru, 1,2,3,4.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Toprak kirliliğine neden olan kaynaklar altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSA NİZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	3	3	3
b. Madencilik atıkları			
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	1	1	1
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar			
e. Plansız kentleşme			
f. Aşırı gübre kullanımı	4	4	4
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı	5	5	5
h. Hayvancılık atıkları	2	2	2
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam * ile belirtiniz.

III.2'de, toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde belirtilen tedbirlerden hangileri alınıyor ise, bunların önem sırasına göre, en önemliden, az önemliye doğru, 1,2,3,4.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSA NİZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	1	1	1
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi			
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	4	4	4
d. Erozyon mücadele çalışmaları	3	3	3
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları	2	2	2
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

IV.1’de, sıralanan çevre sorunları dikkate alınarak, yıl sonu itibariyle, il sınırlarınız içerisinde, görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden en az önemliye doğru 1,2,3,4,5.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir. Ayrıca çizelgede yer alan her çevre sorunu için iliniz sınırları içinde geçerli olan nedenleri işaretleyiniz.

NOT: Ölçüm değerleri, göstergeler, her bölümün sonundaki sonuç ve değerlendirme kısımları, konularına göre şikayetler, şikayetin ceza ile sonuçlanma oranı, konularına göre verilen cezalar, yapılan denetimler sonucu edinilen deneyimler vb. çevre sorunlarının hangi alanda yoğunlaştığı konusunda yol gösterici olabilir. Sıralanma yapılırken sorunun çevre ve insan sağlığı için taşıdığı önem göz önünde bulundurulmalıdır.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	3	3	3
b. Su kirliliği	1	1	1
c. Toprak kirliliği			
d. Atıklar	2	2	2
e. Gürültü kirliliği			
f. Erozyon			
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)	4	4	4

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

**IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1’de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak;
Yukarıda IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;**

IV.2’de, IV.1’de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) Çevre sorununun nedenlerini,*
- b) Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,*
- c) Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini*
- d) Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,*
- e) Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,*
- f) Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,*

sistematik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimiz Boğaz Köyü İlfat Mevkiinde bulunan Islah OSB’de yıllarca tüzel kişilik kazanamaması nedeniyle sıkıntılar yaşanmıştır. Tehlikeli atık işleyen firmalara Atıksu Arıtma Tesisi yaptırılmış, ÇED sürecinde olan tesislere fosseptik taahhüdü ile kısa vadeli çözümler üretilmeye çalışılmıştır. AAT olmaması nedeni ile idari para cezası uygulanmış ve iş termin planı alınmıştır. AAT için hız verilmesi yönünde görüşmeler yapılmıştır.

Ayrıca ilçe Belediyelerimizde Acıgöl, Gülşehir’in AAT’sin inşaatları tamamlanmış ancak tip projedeki eksiklikler nedeni ile işletmeye alınmamıştır. Belde Belediyeleri ise mali imkansızlık nedeniyle AAT için sıkıntılar bulunmaktadır. Ayrıca doğal arıtma tesisi için yardım alan ve kapanan belediyelerin tesisleri çalışmamaktadır.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizin diğer bir sorunu vahşi depolama alanlarıdır. Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliğinin düzenli depolama tesisi faaliyete geçmiştir. Bununla birlikte Acıgöl, Gülşehir, Karapınar, Ortahisar, Uçhisar, Nar, Sulusaray, Çat, Nevşehir Belediyeleri vahşi depolama rehabilitasyon projelerini Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne göndermişlerdir. Ancak Küçük beldeler için rehabilitasyon konusunda sıkıntılar vardır. Ayrıca ilimizde hayvan gübrelerinden dolayı yoğun şikayetler bulunmaktadır.

Varsa, IV.1’de, “3” ve Sonrası Numara Verdiğiniz Öncelikli Çevre Sorunlarını, IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Sırayla Açıklayınız

III. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimiz hava kirliliği olarak 1. Derecede kirli iller sınıfında yer almaktadır. Bunun nedeni PM miktarındaki artıştır. İlimizde hava kirliliği ölçüm istasyonu bir adet olup bulunduğu alan küçük sanayi bölgesine yakın ,doğalgaz alt yapı çalışmaları ve kentsel dönüşüm çalışmalarının yoğun olarak yapıldığı yerdedir. Bu nedenle ölçüm sonuçları ilin genelini yansıtmamakta olup ilimize ikinci bir istasyon kurulması önem arz etmektedir. İlimizde ciddi bir pomza madeni rezervi bulunmaktadır. Yıllardır kaçak pomza alımları nedeni ile tahrip edilmiş alanlar bulunmaktadır. Bu alanların doğaya yeniden kazandırılmasında sıkıntılar yaşanmaktadır.

TEŞEKKÜR EDERİZ...